

Årsberetning

Stiftelsen Norsk Folkemuseum 2018

NORSK FOLKEMUSEUM

INNEHOLDSFORTEGNELSE

Innledning.....	2
Regnskap	4
Publikumsbesøk	4
Stiftelsens arenaer	6
Bogstad Gård	6
Bygdø Kongsgård	7
Eidsvoll 1814	10
Norsk Folkemuseum	14
Norsk Maritimt Museum	22
Ibsenmuseet	26
Fellesavdelinger	28
Dokumentasjonsavdelingen	28
Konserveringsavdelingen.....	30
Sikkerhets- og driftsavdelingen	32
Økonomi- og administrasjonsavdelingen.....	33

Innledning

2018 har på mange måter vært et godt år for stiftelsen. Som årsmeldingen viser, har året vært preget av høy aktivitet og god måloppnåelse. Publikumstallene har holdt seg høye på tross av en rekordtørr sommer som sendte museumsbesøket ned i store deler av landet. Billettinntektene har holdt seg oppe, og de «ordinære» driftsinntektene har vært gode. Stiftelsen har hatt god framdrift på sine store rehabiliteringsprosjekter – Båthallen på Norsk Maritimt Museum og Bybygg på Norsk Folkemuseum – og begge ser ut til kunne avsluttes i løpet av 2020 etter mange års arbeid. I friluftsmuseet på Norsk Folkemuseum åpner gjenreisningshusene fra Finnmark i mai 2019, og slik inkluderes også historien til våre nordligste landsdeler i museets formidling. Med bygningsarven fra Finnmark og inkluderingen av hele kystlinjen vår fra nord til sør på Norsk Maritimt Museum fremstår stiftelsen Norsk Folkemuseum enda tydeligere som et museum for og om hele Norge.

I 2018 ble stiftelsen av Kulturdepartementet bedt om å planlegge og starte utbyggingen av Ibsenmuseet med ny teatersal og utvidede teaterhistoriske utstillinger. Målet med dette er – slik det er uttrykt fra politisk hold – å løfte Ibsenmuseet til å bli en ny kulturarena i hovedstaden og endelig gi Henrik Ibsen den sentrale plass han fortjener. En absolutt forutsetning for at dette skal lykkes er at museet gis tilstrekkelige driftsmidler. Stiftelsen har fremlagt forslag til organisasjonsplan og driftsbudsjett for det «nye» museet og har fått positive politiske signaler om dette i Stortingets behandling av Statsbudsjettet for 2020. Styret forventer at dette blir fulgt opp i statsbudsjettene fra 2021.

Året som gikk, har samtidig tydeliggjort hvilke hovedutfordringer stiftelsen står overfor i årene som kommer. Etter god og sikker jordbruksdrift på Bygdø Kongsgård gjennom 15 år opplevde stiftelsen i 2018 for første gang et hardt tilbakeslag. Tørkesommeren reduserte avlingene til en brøkdel og førte til nedslakting av stor- og småfe, store innkjøp av fôr fra inn- og utland og milliontap på driften. For første gang ble det klart at de pågående klimaendringene

også truer vårt moderne og automatiserte jordbruk. Ekstreme værforhold er en trussel stiftelsen må leve med i årene som kommer, og den kan gradvis øke.

Den andre hoved-utfordringen er det økende vedlikeholdsetterslepet på stiftelsens driftsbygninger. Selv etter at Bybygg er gjenåpnet, vil 3-4000 kvadratmeter utstillinger stå lukket for publikum på Folkemuseet. Flere av dem har stått stengt i 40, andre i 25 år. Manglende klimaanlegg, nedslitt infrastruktur, manglende brannsikring og utidsmessig oppvarming har etter hvert gjort dem uegnet som oppbevaringssted for gjenstander. Situasjonen på Norsk Maritimt Museum og på Bogstad Gård er like alvorlig. Løsningen på denne utfordringen er ikke reising av nye bygg, men rehabilitering av de eksisterende. Kostnadene ved istandsetting øker gradvis ettersom forfallet akselererer. Det haster å ta fatt på denne oppgaven.

Den mest prekære utfordringen er driften av Arkeologisk seksjon på Norsk Maritimt Museum. I henhold til ansvarsforskriften er Norsk Folkemuseum/Norsk Maritimt Museum delegert faglig ansvar etter kulturminneloven. Dette innebærer at museet forvalter statens eiendomsrett til skipsfunn og er fylkeskommunenes kompetansesenter for kulturminner under vann. I det daglige betyr det at NMM uttaler seg i plansaker og utbyggingstiltak som berører sjøarealer i 10 fylker, fra svenskegrensa til Åna-Sira. NMM har uten sammenligning det største marinarkeologiske kompetansemiljøet i Norge og fungerer ofte som representanter på vegne av det nasjonale fellesskapet.

På grunn av de store byggeprosjektene i Oslo Havn de siste 15 årene har seksjonen vært nødt til å utvide antall ansatte. Etter at den intensive byggevirkomheten i Bjørvika nå er slutt, er inntektene sterkt redusert. Konsekvensen av inntektsbortfallet er at driften av Arkeologisk seksjon nå går med store underskudd. Dette forplanter seg også i resten av stiftelsen og rammer virksomheten i de øvrige avdelingene. For å møte denne situasjonen har stiftelsen gjennomført en bevisst nedbemanning ved oppsigelser, overflytting til andre arbeidsområder og ved naturlig avgang. Det er likevel ikke mulig å redusere antall ansatte til samme nivå som før ekspansjonen. De rike funnene fra de gamle byområdene i Oslo har økt arbeidsmengden med konservering, registrering og katalogisering og magasinerings betydelig. Det gjenstår også et stort arbeid med dokumentasjon og forskning tilknyttet de mer enn 40.000 kulturhistoriske gjenstandene fra utgravningene. Dette dreier seg om kulturminner omfattet av kml. §14, skipsfunn, som er definert som statens eiendom. De nye sikkerhetsforskriftene ved dykking krever i tillegg økt bemanning ved undervannsoppdrag.

Styret konstaterer med bekymring at driften av NMM i 2018 måtte skje på bekostning av de øvrige delene av stiftelsen. En ytterligere nedskjæring av bemanningen ved Arkeologisk seksjon vil gjøre det vanskelig for seksjonen å utføre sine lovpålagte oppgaver og ivareta de kulturminner de er satt til å forvalte. Styret forventer at Staten ved økte bevilgninger bidrar til at Arkeologisk seksjon kan fortsette sin virksomhet som kulturminne-forvaltere og som et kraft- og kompetansesenter innen norsk marinearkeologi.

ELEVER PÅ SOMMERSKOLE VED NORSK FOLKEMUSEUM. FOTO: HAAKON HARRIS / NORSK FOLKEMUSEUM

Regnskap

Det samlede regnskapet for stiftelsen Norsk Folkemuseum viser driftsinntekter på til sammen kr 280 895 533. Inntektene i 2017 var på kr 319 684 844. Reduksjonen skyldes først og fremst lavere prosjektaktivitet. I 2017 var det en uvanlig høy prosjektaktivitet knyttet til de omfattende rehabiliteringsarbeidene på Folkemuseets Bybygg. Regnskapet viser et underskudd på kr 2 824 278, som er ca. 3,9 mill. kr svakere enn budsjett. I 2018 har stiftelsen fortsatt hatt en generelt god besøks- og inntektsutvikling, men året har også vært preget av økonomiske utfordringer. Dette gjelder først og fremst oppdragsnedgang og tilhørende inntektssvikt for arkeologisk seksjon ved Norsk Maritimt Museum. Det har også vært utfordringer knyttet til tørkesommeren. Dette har først og fremst rammet Bygdø Kongsgård, men ga også lavere besøk og salgsinntekter i løpet av sommermånedene for flere av våre besøksenheter. Nedgangen ga størst utslag for Norsk Folkemuseum og Norsk Maritimt Museum. Likviditeten har likevel vært tilfredsstillende gjennom hele året. Midlene er plassert i bank og rentefond. Ved årsskiftet var 57,9 mill. kr avsatt som øremerkede prosjektmidler.

Ut fra virksomhetens omfang, skulle Norsk Folkemuseum ha ført alle pensjonsforpliktelsene i regnskapet. Museet er medlem av Statens Pensjonskasse (SPK), men for denne ordningen er det ikke beregnet eget (fiktivt) fond som de årlige premieinnbetalinger henføres mot. Endringen i pensjonsforpliktelser gjelder reguleringspremie for tidligere pensjonsordninger ved Eidsvoll 1814 og Norsk Maritimt Museum. Det vurderes at stiftelsen Norsk Folkemuseum ikke er eksponert for større risikofaktorer. Stiftelsens drift er basert på årlige tilskudd fra Kulturdepartementet. Ordinært statstilskudd utgjør ca. 59 % av de totale inntektene i 2018. Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning av fortsatt drift. Det foreligger ikke noen ekstraordinære forhold som påvirker årsregnskapet, og det er heller ikke noen vesentlige forhold som er inntruffet etter at balansen er satt opp.

Publikumsbesøk

Stiftelsen Norsk Folkemuseum har i 2018 hatt 460 876 billettregistrerte besøkende, en økning på 1 % fra fjoråret. Samlet besøk, inklusive estimerte fra dørtellere etc. er svakt ned med 1 % i forhold til fjoråret. Samlet er dette allikevel et svært godt resultat, ettersom besøkstallet i 2017 var meget høyt og den varme sommeren i 2018 ga besøksnedgang ved mange av våre museer.

Stiftelsen Norsk Folkemuseum	2017			2018			Endring	
	Bill.salg	Estimerte	Total	Bill.salg	Estimerte	Total	Bill.salg	Total
Norsk Folkemuseum	314 359	-	314 359	312 266	-	312 266	-1 %	-1 %
Bogstad Gård	14 086	70 740	84 826	15 497	58 104	73 601	10 %	-13 %
Eidsvoll 1814	33 480	44 095	77 575	31 229	49 846	81 075	-7 %	5 %
Ibsenmuseet	15 503	-	15 503	16 957	-	16 957	9 %	9 %
Bygdø Kongsgård	7 744	7 726	15 470	9 660	5 994	15 654	25 %	1 %
Norsk Maritimt Museum	70 348	-	70 348	75 267	-	75 267	7 %	7 %
Sum	455 520	122 561	578 081	460 876	113 944	574 820	1 %	-1 %

Norsk Folkemuseum hadde 312 266 besøkende, en nedgang på 1 % fra rekordåret 2017. Museet hadde nedgang i besøket i juli, men et godt besøk resten av sommeren ga et sommerbesøk marginalt under fjoråret. Resten av året har museets arrangementer og skoletilbud vært godt besøkt. I tillegg er turistbesøket svært høyt hele året. Åpent museum på nyttårsaftnen ga over 700 ekstra besøkende.

På Bogstad Gård er et mål å få flere besøkende til å benytte seg av billetterte formidlingstilbud. Tiltak er derfor satt inn og antall billettregistrerte besøkende har økt med 10

%, mens estimerte besøkende har gått noe ned. En snørik vinter og varm sommer ga noe lavere besøk enn forventet. Et stort arrangement i begynnelsen av juli, samt Høstdag og Jul på Bogstad var godt besøkt. Estimerte besøkende er de som ser utstillinger i Østfløyen. Besøkende til kafé og selskapslokaler er ikke med i rapporteringen.

Eidsvoll 1814 opplevde en jevn oppgang i besøkende vinter og vår, med en betydelig oppgang i mai. Museet opplevde også en nedgang i sommermånedene, og særlig skuldermånedene juni og september. Økning i antall besøkende fra oktober til og med desember ga et årsresultat på 31 229 besøkende, en nedgang på 7 % fra 2017. På grunn av sterk økning i antall besøkende ved de store gratisarrangementene i mai måned, endte det totale besøkstallet på 81 075 som er 5 % økning fra 2017. Tatt i betraktning besøksnedgangen for mange norske museer i 2018, vurderes dette allikevel som et godt resultat.

Ibsenmuseet satset stort i 2018 og hadde flere store programmer blant annet tilknyttet Ibsenfestivalen. Dette ga en 9 % økning fra 2017 med gode besøkstall både i august, september og oktober. Sommeren var som for mange andre museer dårligere besøkt enn fjoråret.

Antall billettregistrerte ved Bygdø Kongsgård økte med 25% fra fjoråret, dette skyldes spesielt kursaktiviteten på Gartneriet. Flere av kursene har gått over mange måneder mens andre er dagskurs. Ved gårdsdriften er besøket på linje med fjoråret. Store besøkstopper på enkeltdager er ugunstig for både besøkende og dyrene, og det jobbes med en fordeling av besøket. Nytt i 2018 var at flere booket to og tre besøk samtidig. Dette ga en god effekt og kontinuitet i besøkene.

På Norsk Maritimt Museum startet året med gode besøkstall takket være satsningen på barneteater for de minste barna, og forventningene var høye. Besøkstallet viser mot slutten av året en økning på 7 %, til tross for en laber sommersesong grunnet det varme været. Besøkstall fra skonnerten Svanen er også tatt med i beregningen. Satsning på skoler og formidling, og med opplegg i DKS, har gitt god økning i besøket.

Stiftelsens arenaer

Bogstad Gård

Formidling

I 2018 er det satt i gang tiltak for å løfte Bogstads profil som herregård. Arrangement og øvrig formidling er spisset i henhold til dette. Formidling har vært videreført som satsningsområde og ansatte i alle ledd har fått økt bevissthet om sin rolle som formidlere av gården og historien. Det er innført gratis undervisning for Osloskolen, noe som har gitt en økning på 40 % i skolebesøket. Konseptet «Gøy på landet» har hatt stigende popularitet. Blant publikumstilbudet kan nevnes

FORMIDLINGSKARAKTERENE GUNDA OG JONAS AKER UTENFOR HOVEDBYGNINGEN VED BOGSTAD GÅRD. FOTOGRAF: METTE MORK / BOGSTAD GÅRD

bakedager, ordinære omvisninger, spesialomvisninger, konserter og foredrag. I tillegg er det gjennomført tre større familiearrangement med til sammen 6500 besøkende i samarbeid med Oslo Kommune ved Bymiljøetaten. Det har vært et prioritert mål å øke antall besøkende med formidling. Dørtellerne viser et besøk på rundt 120 000. Av disse har rundt 63 % benyttet seg av ett eller flere formidlingstilbud.

Museet har vist to egenproduserte kulturhistoriske utstillinger i butikkarealet, og Galleri Bogstad har hatt 26 kunstutstillinger med totalt 50 kunstnere representert. Utstillingene i vognremissen og seletøykammeret er rehabilitert med frivillig hjelp i samarbeid med konserveringsavdelingen. Nettsidene er videreutviklet og det er tatt i bruk modul for billettsalg i forbindelse med familie-arrangementene. Det er arbeidet strategisk med sosiale medier og

BESØKERE VED FAMILIEARRANGEMENTET HØSTDAG PÅ BOGSTAD GÅRD 2018. FOTOGRAF: STIAN NYBRU / NORSK FOLKEMUSEUM

satset på en jevn strøm av innlegg for å skape forventning. Dette i tillegg til promotering av enkeltposter har vist seg å være effektivt. Aktiv forretningsdrift av selskapsavdeling, utleie, kafé og butikk har sørget for gode inntekter. Selskapsavdelingen har vært fullbooket weekender i høysesong og utleie av lokaler og uteområde til en enkelttaktør i juli ga et godt resultat, både økonomisk og formiddlingsmessig.

Forvaltning

Det er laget en overordnet vedlikeholdsplan for anlegget, og sikringsplan er utarbeidet. Været har vært krevende dette året. Etter en snørik vinter ble en stor mengde takstein revet ned eller skadet. Dette er utbedret. Samtidig ble den tette vegetasjonen rundt nordre låvebro til Maskinlåven ryddet for å gi bygningen mer luft og forebygge fuktskader.

INTERIØRBILDE FRA BOGSTAD GÅRD. FOTOGRAF: STIAN NYBRU / NORSK FOLKEMUSEUM

Mye ressurser har også gått med til vanning i parken gjennom den lange tørkesommeren. Stallmesterleiligheten og badet i vaktmesterleiligheten er pusset opp. Det er igangsatt utredning av aktuelle fornybare energikilder til sentralvarmesystemet. En større del av parkgjerdet langs «Privaten» er skiftet ut (204m). Flytebryggen er fullstendig rehabilitert og nå i god stand.

Fornyng

Det er igangsatt et forprosjekt for å tilrettelegge Bogstad for fremtidige kunstutstillinger. En mulighetsstudie er gjennomført i regi av NAV arkitekter for ny bruk av Østfløyen. Søknadsprosessen er igangsatt for å skaffe midler til å gjennomføre arbeidet. Første søknad er innvilget. Bogstaddagen har endret profil i henhold til strategi og Sauens dag er endret til Høstdag. Det ble lansert nye sesongprogram for vår og høst, der formidlingen er styrket og satt i system. Konseptet klassiske sommerkonserter i salen og klippekort for barnetilbud var nye formidlingselementer. Det er opprettet en egen parkgruppe med frivillige som møtes onsdager i sommerhalvåret under veiledning fra ansatte.

Bygdø Kongsgård

Året 2018 ble preget av den rekordtørre sommeren. Grasavlingene ble halvert i forhold til et normalt år og flere dyr, storfe og sau, ble slaktet for å redusere forbruket av grovfôr. Mye av engarealet måtte brukes til beite etter førsteslåtten. Det ble lagt ned et betydelig arbeid i å sette opp gjerder og flytte dyr til de forskjellige arealene. Situasjonen gjorde det nødvendig å styrke satsingen på dyrevelferden. Gartneriet, hagebruket og det historiske landbruket ble også sterkt preget av tørken, og det ble gjort en stor

MAISSÅING PÅ BYGDØ. FOTO: JAN TORE SØRSDAL / BYGDØ KONGSGÅRD

innsats med vanning av blomster og grønnsaker. Rehabilitering og revitalisering av Gartneriet har gått etter planen, Statsbygg planlegger ferdigstilling av siste bygg i løpet av 1. halvår 2019. Avdelingen har arrangert mange kurs og hatt stor tilstrømming av publikum til arrangementer og omvisninger. Rideskolen utvikles videre og tiltrekker seg stadig flere deltakere.

Organisering

Stiftelsen Norsk Folkemuseum forvalter statens eiendom, gårdsbruket på Bygdø Kongsgård. Bygdø Kongsgård er den avdeling i stiftelsen som også har ansvaret for hagebruk, historisk landbruk og husdyrhold i friluftsmuseet på Norsk Folkemuseum. Avdelingen er organisert i fem «team», Gårdsdrift, Formidling, Rideskole og Arrangementer, Gartneriet, Hagebruk og Historisk landbruk. I tillegg kommer forvaltningsoppgaver som omfatter gården som helhet. Det har i 2018 vært til sammen 14,6 faste årsverk og 3,3 timelønns årsverk i avdelingen.

Forskning

Forskningen på Bygdø Kongsgårds historie er organisert i Kulturhistorisk seksjon ved Norsk Folkemuseum. Denne forskningen er grunnlaget for utvikling av de ulike delene av gården. Bygdø Kongsgård har også i 2018 vært med i referansegruppen til Shareon, et forskningsprosjekt hos Cicero, senter for klimaforskning. Prosjekt-tittel: SHAREON - delingsøkonomi – motivasjoner, barrierer og klimaeffekter. Prosjektet er finansiert av Norges Forskningsråd og Vestregionen og ser på delingsøkonomi og hvilke klimaeffekter deling kan ha både for de som deltar i et prosjekt og for samfunnet rundt. Andelslandbruk og dyrkingsfelleskap er av aspektene som studeres. Som en videreføring av deltagelse på jordfruktbarhetskurset i 2017, har Bygdø Kongsgård blitt med som vertsgård i et tre-års prosjekt, drevet av Vital Analyse og finansiert av Landbruksdirektoratet. Prosjektet gir oss en unik mulighet til å sette ut i livet de teknikker og metoder vi lærte på foregående års kurs og gir meget god oppfølging med den praktiske anvendelsen av metodikken.

Formidling

Besøktunet på Bygdø Kongsgård har hatt lørdagsåpent for publikum fra mars til november. Det har vært organisert omvisninger for barnehager, skoler og andre grupper gjennom hele året. Gruppene som kommer på besøk får et innblikk i gårdsdriften basert på de forskjellige årstidene og arbeids-oppgavene på gården. Rideskolen har i løpet av 2018 økt fra 110 til 130 faste elever i uken. Vi arrangerte Halloween- og Lucia-rideoppvisning for å vise foreldre og publikum rideskolens aktiviteter. Det ble arrangert rideleir fire uker med åtte elever på hver leir. Rideskolen bidro også med runderidning på flere arrangementer og lørdager på Bygdø Kongsgård og på julemarkedene på Norsk Folkemuseum. Skogdagen ble avholdt i april med forskjellige

KUSLIPP PÅ BYGDØ KONGSGÅRD I 2018 FOTO: JAN TORE SØRS DAL / BYGDØ KONGSGÅRD

aktiviteter og ponniridning i Paradisbukten. Søndag 7. mai var det «Kuslipp» med over 5000 besøkende. Tunet var fylt med gode samarbeidspartnere som skapte liv og røre for de besøkende. En stor takk for godt samarbeid rettes til alle lokalmatprodusentene, TINE, Norges Bonde- og Småbrukarlag, Oikos, Biologisk-dynamisk Forening, 4H, La Humla Suse, Bygdøy Lions og Vital Analyse. Langhus Blæselag stod for musikalske innslag. Bygdø Kongsgård var arena for ystekurs under ØKOUKA.

På Gartneriet har det vært holdt en rekke kurs i 2018. Flere av kursene er blitt årlige, faste kurs: Det store kjøkkenhagekurset, Pilefletteworkshop, beskjæring av frukttrær, pødekurs og marmeladekurs. Det er også holdt kortere ettermiddagskurs. Høsten 2018 startet vi opp et toårig kurs i samarbeid med NMBU og Utdanningsetaten i Oslo kommune for lærere og førskolelærere ved Oslo-skolene. Kurset har 7 samlinger i året. Debio arrangerte «VÅR dag på Bygdø Kongsgård» i juni. Sist i Økouka gjennomførte vi for andre gang arrangementsdagen «Innhøsting i Gartneriet» med ca. 900 besøkende. Gartneriet har tatt imot store og små grupper til omvisninger, og i flere tilfeller har det vært inkludert lunsjservering i veksthuset. Flere av gruppene har fått omvisning med formidling av kongsgårdens historie. Det er holdt foredrag for Lørenskog kommune med paneldebatt om hvordan dyrkning og hagebruk påvirker vår psykiske helse. Det har vært oppslag og artikler om Gartneriet i flere tidsskrifter: Årboken til det norske vitenskapsakademi, Familien, Interiørmagasinet, Menneske, KULT, Pengevirke. Boken om oppbyggingen av Gartneriet og fokuseringen på urbant landbruk er planlagt utgitt i 2019.

Forvaltning

Avdelingens hovedarbeidsområde er å drive gårdsbruket på Bygdø Kongsgård. Gården disponerer 806 dekar dyrket mark. 761 dekar er eget areal på Bygdø Kongsgård og Friluftsmuseet mens de resterende 45 dekar er leid av Oslo kommune. Melkeproduksjonen leverte i 2018 322.866 liter økologisk melk til TINE som

SISTE FINPUSS PÅ GARTNERBOLIGEN OG UTEOMRÅDE. FOTO: JAN TORE SØRSDAL / BYGDØ KONGSGÅRD

utgjør 81,5% av disponibel kvote. I tillegg kommer melk som er brukt til egen foredling og fôr til kalver. Antall årskyr var 58 og det ble produsert i gjennomsnitt 6351 kg melk pr ku. Gården har levert 8500 kg storfeslakt. I tillegg ble det levert 17 oksekalver til oppdretter. Grovfôrsesongen i år har i stor grad vært preget av tørke. Det ble lite egenprodusert grovfôr og det var derfor nødvendig å kjøpe inn en god del. Antall dyr ble også redusert på grunn av fôrsituasjonen. Det mest positive vi kan si om vekstsesongen 2018, er at vi besluttet å dyrke 80 dekar med fôrmais. På bakgrunn av den tørre sommeren og dårlige grasavlinger var det en lettelse å se hvilke egenskaper mais har til vekst under tørre forhold. Resultatet ble en akseptabel avling som ble høstet 14. september. Maisen har inngått i fôringen fra årsskiftet og er forventet å vare frem til midten/slutten av mars. Med årets erfaringer og resultater er det planlagt et tilsvarende areal mais også for neste sesong. Debio har hatt sin årlige revisjon av gårdsdriften og det historiske landbruket i forhold til godkjenning av økologisk drift. Det er holdt

revisjon i forhold til KSL-regelverket (Kvalitetssystemet i Landbruket) og gården er blitt godkjent som «Inn på tunet» virksomhet.

Det har blitt gjennomført mange arbeider i forbindelse med kulturlandskapsskjøtsel på gården og i friluftsmuseet. Samarbeidet med Statsbygg om vedlikehold og rehabilitering av bygg og anlegg har i 2017 hatt hovedfokus på Gartneriet og Villa GjØa i tillegg til at to av leilighetene i Blokk II har blitt rehabilitert. Utleievirksomheten på gården er videreført og sørger for gode inntekter til avdelingen. Veksthuset er leid ut til flere brylluper, fester og konfirmasjoner som en prøvedrift av lokalene. Hagebruket og det historiske landbruket i friluftsmuseet har vært engasjert i å etablere uteområdene i prosjektene DNT-hytta, Finnmark, Jæren, Friluftsteateret, den engelske hagen og etablering av den nye smia i friluftsmuseet. Den daglige drift av dyreholdet, jordbruket, hagebruket og grøntarealer i friluftsmuseet er en omfattende oppgaver og har vært gjennomført med stor innsats fra de ansatte.

Samarbeidet med Unikum på Gartneriet og Gårdsbruket er videreført. Unikum gir oss uvurderlig hjelp i mange av våre driftsoppgaver og får opplæring som gjennomføres med deres arbeidsledere. Unikum har også vært engasjert i flere oppgaver i friluftsmuseet innenfor gartnerfaget i tillegg til rigging i forbindelse med museets julemarked. Det har vært en rekke praksiselever på Gartneriet i 2017 fra Natur Videregående og Veia gartnerskole. Gårdsbruket har tatt imot praktikanter fra veterinærstudiet ved NMBU. Gartneriets dyrkelag har samlet frivillige fra Oslo til små arbeidsøkter hver 14. dag i sommerhalvåret.

Fornyng

Kongsgårdseminaret ble arrangert for første gang i 2018. Det planlegges at dette skal bli et årlig seminar med forskjellige temaer knyttet til landbruk, økologi, bærekraftig utvikling og lignende. Tema for seminaret i 2018 var «Kretsløpslandbruk». I samarbeid med syltetøyprodusenten Lisa AS utvidet vi vårt sortiment med solbærsyltetøy, bringebærsyltetøy og eplemos i tillegg til det allerede populære plommesyltetøyet. Vi leverte også epler til Dyre Gård som presset eplemost for oss. Justeringer på driftssiden har gitt gode resultater. Det har vært fokus på systematikk og energiøkonomisering.

Eidsvoll 1814

Året 2018 var svært aktivt, både den ordinære virksomheten og prosjekt-driften. Besøkstallene var gode, og takket være de store gratisarrangementene i mai og generelt godt besøk i høst, ble det en oppgang i samlet antall besøkende på 5 prosent. Hetebølgen i sommer førte til at antall solgte billetter sank med 2,5 prosent. USA-prosjektet «Founding Fathers across the Atlantic – History and Legacy in Norway and USA» ble lansert i november

VANDRETEATER I EIDSVOLLSBYGNINGEN, SOM EN DEL AV SOMMER-TILBUDET «DET VAR EN GANG». FOTOGRAF: TORBJØRN ELLINGSEN / EIDSVOLL1814

og vil fornye museet i både innhold og metodikk, og tiltrekke seg nye publikumsgrupper. I november fikk også samfunnsrollesøknaden «Museene og fellesskapets grenser» tilslag hos

Kulturrådet, hvor Eidsvoll 1814 står som hovedansvarlig med seks andre deltakende museer innen Demokratinetverket. På utstillingssiden produserte og lanserte vi «Kronen på Værket - Carl Johan, Eidsvoll og Norge» som en av de viktigste markeringene i Norden av 200-årsjubileet for Carl Johans kroning. Utstillingen ble til etter godt samarbeid innad i stiftelsen, både innen konservering, kuratering og formidling. Eidsvoll 1814 har igjen hatt et stort antall skoleelever på besøk dette året, og befestet sin rolle som landets viktigste museum innen demokrati læring.

Forskning

I 2018 har det vært jobbet mye med utvikling av grunnidé, forskningsformidlingsformer og etablering av faglige knutepunkter i USA og Norge. Prosjektet «Nasjon og demokrati. Fortellinger ved nasjonalmonumenter» er blitt innlemmet som deltema i USA-prosjektet. Carl Johan-utstillingen, foredragsrekke og lanseringsseminar har medført styrket oppdatering på forskningsfronten. Innsatsen på dette og USA-prosjektets faglige virksomhet har gjort Eidsvoll 1814 til et sterkere samlingspunkt innen 1814-forskningen i Norge. Ansatte deltok med foredrag på Nasjonalt museumsmøte i Mosjøen 2018, og vant årets formidlingspris for demokrati læringsarbeidet og «Ta Over». Ansatte deltok på Norske historikerdager som koordinator og med innlegg på sesjonen «Museene og den brennaktuelle fortida». Ansatte ved Eidsvoll har også holdt 23 forskningsbaserte (faglige og populærvitenskapelige) foredrag ved Eidsvoll 1814 og i inn- og utland for øvrig. «Tool Kit» for samskapingsmetodikken fra demokrati læringsprosjektet er utviklet og vil foreligge i trykt form i januar 2019. Dette vil spres i hele museums-Norge. Eidsvoll 1814 har tilrettelagt for mastergradsarbeid for to oppgaver om skoleopplegget «Ta Over» og demokrati læring.

BÅRD FRYDENLUND, JEAN-FRANÇOIS DOBELL, TONE W. TRØEN OG AXEL WERNHOFF PÅ UTSTILLINGSÅPNING. FOTOGRAF: TORBJØRN ELLINGSEN / EIDSVOLL1814

Utstillinger

I Traktorstallen stilte vi ut en ytringsfrihetsutstilling utformet av Avistegnernes hus. Carl Johan-utstillingen «Kronen på Værket – Carl Johan, Eidsvoll og Norge» ble ferdigprodusert og lansert i september, med omfattende formidlingsaktiviteter gjennom lanseringsseminar, foredrag og spesialomvisninger. Bård Frydenlund, direktør ved Eidsvoll 1814, den franske ambassadøren til Norge Jean-François Dobell, Stortingspresident Tone W.

Trøen og Sveriges ambassadør til Norge Axel Wernhoff var alle til stede under åpningen. Utstillingen var viet 200 års-jubileet for kroningen av Karl Johan som norsk konge. Utstillingen ble også innlemmet i ordinær omvisning høsten 2018. Åpen utstilling i tidsrommet 6.september – 4.november.

Arrangementer

Eidsvoll 1814 har gjennomført en rekke større og mindre arrangementer for ulike publikumsgrupper. Under 17-25. februar ble vinterferietilbudet NaTURens riks-forsamling arrangert i samarbeid med Turistforeningen og deres jubileum. Ute- og inneaktiviteter med leirplass, natursti, snømann-bygging og skiløype i parken, og aktivitetsverksted inne. Under 17. mai var det som vanlig et omfattende opplegg med store arrangement både dagtid og kveldstid. Taler ved flaggheising, borgertog med eidsvollsmenn, spesialomvisninger i bygningen, grunnlovssignering og gudstjeneste på dagtid, og bunadstog, korsang, taler og konsert på kvelden med blant annet Tone Trøen, Adam Douglas, Stella Mwangi var årets attraksjoner. Kafe og butikk hadde gode salgstall. Rekordstort oppmøte i parken – beste siden 2014. 21.mai var det Vårslipp i Parken er en helhetlig «festivalopplevelse» med barneaktiviteter, musikk, poesi, utendørs kafe, ute-butikk og jernverks. I år var det lagt ved Odden ved Andelva. 1-31.juli var det «Det var en gang - aktive feriedager på Eidsvoll 1814» vandreteater «Det var en gang i 1814», omvisningen «Det var en gang et herskapshjem», korttilbudet «Åpen Rikssal», aktivitetsverksted og naturstien «Det var en gang en gård». 6. september ble lanseringsseminar for Kronen på Værket arrangert, med åpning av stortings-presidenten, og taler ved den franske og den svenske ambassadøren.

ADAM DOUGLAS HADDE KONSERT UNDER FEIRINGEN AV 17. MAI VED EIDSVOLLSBYGNINGEN. FOTOGRAF: TORBJØRN ELLINGSEN / EIDSVOLL1814

Foredrag ved internasjonale forskere. I høstferien var det to tilbud. «En høstferiedag i Eidsvollsbygningen» (støttet av Bufdir) for barnefamilier i Eidsvoll kommune med utfordringer, inneholdt tilbud om matkultur, dans, hestestell og omvisninger. I tillegg hadde vi «Oppdag museet» -omvisninger. Ved Langåpent på Værket 25.oktober var det gratisomvisninger i Carl Johan-utstillingen, gode tilbud i kafé og butikk, og torsdagsforedrag om sorenskriverembetet ved Randi Haukebø. Åpningsarrangement for USA-prosjektet Grunnlovsstrid på norsk & amerikansk på Nasjonalbiblioteket ble arrangert 24.november. Bidrag av Laura Cunningham, Anine Kierulf, Max Edling, Jan Arild Snoen, Ketil Raknes og Gudleiv Forr. Mini-utstilling i seminarlokalet som del av åpningen. Åpningsseminar for USA-prosjektet Founding Fathers across the Atlantic ble avholdt 25.november i Wergelands hus. Bidrag fra Max Edling, Bård Frydenlund og Philip C. Mead. 8.-9.desember hadde Eidsvoll1814 Jul på Eidsvoll. Hovedattraksjonen er levende belysning i Eidsvollsbygningen, guider i alle rom i tett dialog med publikum. Annet innhold: Prøysen-opplesning i Rikssalen, kakebaking i kjelleren, godteriverksted for barn, dekkede 1814-bord, harpespill juletablå, sang og juletablå med to stykk fru Anker i sentrum, hestekjøring, juleverksted for barn og allsang i Rikssalen. I tillegg ble det holdt syv historieforedrag og avviklet tre frokostmøter for NAV og lokalt næringsliv på Øvre Romerike.

Gjennom året ble det avviklet fire konserter i serien Lørdagstoner på Verket, i samarbeid med Vidar Pettersen. Marius Lien (duo), Thomas og Tvilerne (duo), Lorentz Moe og Birgit Brinck, og Harvest Trio. Besøkstall har variert fra 65-100 personer. I samarbeid med

Vidar Pettersen ble det også arrangerte konsert med Trond Granlund (kvartett) 20. mars, og med Asle Beck (duo) 11.10. 60-70 solgte billetter hver konsert. Oslo Kammermusikkfestival arrangerte konsert i Rikssalen den 26.08, som en del av sin festival. Deltakere var Arve Tellefsen, Håvard Gimse, og Berit Alette Mienna.

Skoletilbud

Vi har igjen tilbudt og gjennomført et bredt skoletilbud til alle trinn med svært gode tilbakemeldinger, og vi har gjennomført våre 3 produkter i Den kulturelle skolesekken (DKS): I Grunnlovens hus med Riksløven (1. trinn), Herskap og tjenere (4. trinn) og Demokratiske superhelter (8. trinn). Vi har også vært representert i Faglig Råd Kulturarv i Akershus fylke. Vi har også i år gjennomført Demokriticamp (for 8.klasser) i samarbeid med Ungt Entreprenørskap. Stor regional oppslutning i år igjen. Finalen var på Eidsvoll i mars.

Forvaltning

Arbeidet med lokal innsamlingsplan, registrering av biblioteket i Eidsvollsbygningen er påbegynt, og ett maleri i Rikssalen restaurert iht. plan. Den testamentariske gaven fra Ragnar Anker Nilsen har kommet i hus. Sikringsplan for Eidsvoll 1814 er oppdatert, og flytting av museumsbutikk er gjennomført. Nasjonalt museumsnettverk for demokrati og menneskerettigheter har vokst medlemsinstitusjoner til 24 ved årsslutt i 2018. Nettverkssiden er videreutviklet, og årets seminar ble avholdt 17.september på Nobels fredssenter med bidrag fra oss i planlegging/gjennomføring. Minstemme.no fortsetter den positive utviklingen i antall brukere. Det ble satt brukerrekorder for månedene januar, februar, juni, oktober, november og desember.

HENRIK HELDAHL, LILLIAN, MAX OG ANINE KIERULF MØTTES I FORBINDELSE MED PROSJKETET FOUNDING FATHERS ACCROSS THE ATLANTIC. FOTOGRAF: TORBJØRN ELLINGSEN / EIDSVOLL1814

Fornyng

Med prosjektet «Founding Fathers across the Atlantic – history and legacy in Norway and the USA» vil Eidsvoll 1814 fornye seg på mange måter, både i forhold til utforming av utstillinger, hvordan vi jobber faglig, til hvilket publikum vi forholder oss til og hvordan vi helhetlig tenker museet brukt i et slikt prosjekt. I den forbindelse møttes Henrik Heldahl, fra amerikansk politikk.no, Lillian Cunningham fra Washington Post, Max edling fra King`s Collage i London og Anine Kierulf, fagdirektør ved Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter (NIM) på Nasjonalmuseet i november. Prosjektlansering er utført i 2018. Eidsvoll 1814 har under året sammen med seks andre museer søkt og fått tilslag på et nytt stort samfunnsrolleprosjekt kalt «Museenes og fellesskapets grenser». Fellesdelen og vårt eget delprosjekt «Votes & Voices», inneholder flere nye komponenter, blant annet norsk-polsk samarbeid ift. valg, utenforskap og politiske prosesser.

Eidsvoll 1814 er landets ledende museum på samskapingsmetodikk og fortsetter arbeidet med å øke kompetansen på metodene i gjennomføringen av kommende prosjekter. Et fullverdig VR-manus til «Fra Eidsvoll» er under året utarbeidet, og rom og gjenstander er fotografert til denne. Produktet skal brukes til oppsøkende formidling mot grupper som ikke kan besøke museet, og slik øke måloppnåelsen for Eidsvoll 1814s samfunnsrolle.

Eidsvoll 1814 har tatt over grafiske produksjoner, og designet og tilrettelagt grafiske og video-produksjoner for ulike flater. Arbeidet med ny utstillingsplan for Demokratisenteret er påbegynt, blant annet hvordan USA-prosjektet kan benytte seg av senterets flater. Vi har satt i gang flere evalueringer av nåværende løsning i samarbeid med skolesektoren og høyere utdanningsinstitusjoner. Evalueringsprosessene vil inngå i Museumsforbundets «Unge kritikere» -prosjekt. Gruppetilbudet ved Eidsvoll 1814 er fornyet med nye tilbud rettet mot jernverkshistorien og Carl Johan. Ny gruppekatalog er lansert og kontinuerlig skreddersøm på tilbud til grupper utføres. Helårstilbudet «Utforsk museet» er blitt utviklet for barn og familier som har resultert i et interaktivt omvisningshefte med fingerdukker.

Norsk Folkemuseum

ELEVER VED SOMMERSKOLE PÅ NORSK FOLKEMUSEUM. FOTO: HAAKON HARRIS / NORSK FOLKEMUSEUM

Friluftsliv har vært hovedtema for mye av Folkemuseets aktiviteter i 2018. I anledning Den Norske Turistforenings 150-årsjubileum åpnet DNT-hytta Hovinkoia i Friluftsmuseet. Gjennom året var det flere publikumsarrangementer, og hytta var bemannet av frivillige fra DNT. Med ei turisthytte kan museet formidle nordmenns forkjærlighet for hytteliv og turgåing. Også på andre fronter var det stor aktivitet gjennom 2018

med omfattende byggevirksomhet, utstillinger, publikumsarrangementer, forskning og formidlingstiltak. Museet opprettholdt de gode besøkstallene fra 2018. Den omfattende rehabiliteringen av Bybygg ble med noen unntak ferdigstilt og bygget overdratt fra entreprenør. I friluftsmuseet ble gjenreisningshusene fra Finnmark ført opp. Arbeidet med utstillingen Tidsrom ble videreført i 2018, og hoveddelen av museets forskere arbeider med utvikling av innholdet og forskning knyttet til hovedtemaene i utstillingen. Norsk Folkemuseum og Kulturhistorisk museum er blitt enige med de samiske museene om tilbakeføring av 1 600 gjenstander.

Museet har hatt en god økonomisk utvikling i 2018. Dette skyldes dels økte billettinntekter og god omsetning i butikk og kafe samt ekstern finansiering til ulike prosjekter. Viktige bidragsytere er Norsk Folkemuseums Venner, OBOS, Sparebankstiftelsen, stiftelsen Fritt Ord og Stiftelsen UNI. Museet har mottatt gaveforsterking fra Kulturdepartementet.

Sponsoravtalen med OBOS omfatter tilskudd til vedlikehold og renovering av Wessels gate 15 – OBOS-gården for perioden 2015-2018. Utover dette gir OBOS betydelige bidrag til Julemarkedet og Sankthans, noe som har bidratt til kvalitet og godt besøk. Gjennom OBOS sin egen markedsføring styrkes museets merkevare og synlighet betydelig.

Museet har videreført en forsiktig bemanningspolitikk for å få et større handlingsrom, men dette har også ført til redusert innsats på sentrale arbeidsområder som samlingsforvaltning og mindre fokus på samtid og nær fortid og særlig berørt museets arbeid på minoriteter og kulturelt mangfold.

Publikumsutvikling

Norsk Folkemuseum hadde 312266 besøkende i 2018, 0,7% lavere enn rekordåret 2017. Som følge av økte besøkstall, er bemanningen i besøkssentret og formidlingen styrket for å gi de besøkende et godt møte med museet.

Lanseringen av ny nettside i 2016 er fulgt opp av redaksjonelt arbeid. Norsk Folkemuseums nettsted ble besøkt 302167 ganger og hadde 991343 sidevisninger i 2018. Dette er en økning på henholdsvis 28150 og 5427 fra fjoråret. I 2018 har nettsiden fått mer redaksjonelt innhold, og betalings- og bestillingstjenestene er utvidet betydelig. Mye av billettsalget til større arrangementer gjøres nå på nett.

Over 20000 liker siden til Norsk Folkemuseum på Facebook (FB). Markedsføring gjennom Facebook sine betalte tjenester har økt trafikk og engasjement. I 2018 er det satset mer intensivt på produksjon av video. Museet poster jevnlig på Instagram og har i 2018 økt fra 2800 til rundt 4000 følgere. Brukermedvirkning er viktigste drivkraft i denne kanalen. Over 15000 bilder er lagt ut med museets to tagger. Tilvekst i Friluftsmuseet har gjort at det er utarbeidet nytt kart over området som vil bli tatt i bruk på digitale og fysiske flater fra 2019.

Museets markedsarbeid bygger på museets merkevarestrategi og målgruppevalg. Det jobbes aktivt overfor både lokale og tilreisende turister. Markedsføringsbilder, film og gode tekster har vært prioritert. Museet har kjøpt synlighet i ulike kanaler tilpasset budskap og de ønskede målgrupper. Museet har oppnådd større synlighet og sikret synlighet i overordnede portaler som Visit Oslo, Visit Norway, Booking.com og andre. Museet har deltatt aktivt i markedsarbeid med de andre museene i Oslo og spesielt med museene på Bygdøy, der museet også laget en fellesbrosjyre. Det har kontinuerlig blitt jobbet med pressdekning av arrangementer og utstillinger gjennom pressemeldinger og direkte kontakt med media.

Museet merket god interesse fra det internasjonale reiselivet i 2018, spesielt fra det asiatiske markedet som domineres av kinesiske grupper. Stavkirken er tilrettelagt slik at den holdes åpen for besøkende gjennom hele året. Det ble utviklet nye to-års kontrakter for gruppereiselivet og jobbet med forenkling av prosedyrer for registrering og fakturering av reiselivsgrupper. Det er jobbet aktivt mot gamle og nye reiselivspartnere, både på individ- og gruppemarkedet. Museet deltok i samarbeidet «Oslo Cruise Partners».

2018 var et år med god omsetning ved Gjestestuen på Norsk Folkemuseum og Sæterhytten på Dronningberget, selv om denne var noe avtagende i andre halvdel. På Sæterhytten var det rekordomsetning på utleie. Museet legger til rette for store og små innspillinger/fotoopptak for de store TV-produksjonsselskapene, reklamebyråer, ukepresse og dagspresse.

Arrangementer

I 2018 var det 45 dager med publikumsarrangementer, de største var Julemarkedet, påsken og Sankthans. Utvidet åpningstid på Julemarkedet og et nytt nissekonsept i Østlandstunet førte til mindre køer og en bedre fordeling av publikum ute i Friluftsmuseet. Samarbeid med politiet har ført til bedre flyt i trafikkavviklingen og redusert køene til julemarkedet.

RAMPENISSER PÅ NORSK FOLKEMUSEUMS JULEMARKED 2018. FOTO: HAAKON HARRIS / NORSK FOLKEMUSEUM

I november samarbeidet vi som de to foregående årene med den polske ambassaden og polske miljøer om arrangementet «Jul i Norge - på polsk». I år falt dagen sammen Polens markering at nasjonen har vært selvstendig i 100 år, og ambassaden spanderte storslått pynt til det store juletreet på Torget som kan brukes på Julemarkedet i framtiden.

Undervisning og omvisninger

I 2018 er det gitt pedagogisk tilrettelagt undervisning og omvisning for til sammen 1387 grupper fordelt på 52 temaer. Gruppene omfattet 30524 personer, hvorav 13442 var voksne og elever i videregående skoler og voksenopplæring. 17092 var grunnskoleelever. Dette er en gledelig økning på 14,7 % fra 2017. Undervisningsoppleggene og omvisningene med temaer om jul ble besøkt av i alt 5460 personer.

Årets temauke Naturglede gjennom 150 år! ble gjennomført i uke 42 for elever i 2.-10.trinn. Spørsmål som Hvordan oppstod fenomenet friluftsliv? Hvordan brukte vi naturen før, og hvordan bruker vi den nå? Hva kan vi lære av naturen? Ble diskutert med elevene som deltok i ulike praktiske oppgaver og engasjerte seg i fortellinger og gode samtaler. Temauka ble gjennomført i samarbeid med DNT Oslo og Omegn, Røde Kors, Oslo kommune ved Friluftssenteret i Gamle Oslo (FRIGO) og Norges Husflidslag ved husflidskonsulenten i Akershus. Besøkstall var 3 134 personer.

Antall åpne poster bemannet med tunverter i Friluftsmuseet varierte for vintersesong og sommersesong. I sommersesongen utvides tilbudet, og i høysesong var 13 steder åpne for de besøkende. Da styrkes publikumstilbudet ytterligere med to tunverter i arbeid innenfor historisk landbruk med skjøtsel i Friluftsmuseet, drift av fjøset i Elnanlåven og dyrehold med fokus på formidling. I lavsesong er arbeidet konsentrert rundt fjøset og driftsform fra 1950-tallet. Fjøset er da bemannet med en tunvert på lørdager og søndager. Nytt av året var bemanning av Ampiansbråten og Saga-stua i

ELEVER FRA BYGDØ SKOLE VED DNT-HYTTE HOVINKOIA SOM ÅPNET PÅ NORSK FOLKEMUSEUM I 2018. FOTO: HAAKON HARRIS / NORSK FOLKEMUSEUM

helger i perioden 23.06-19.08. I Saga-stua hadde museet et nytt publikumstilbud kalt Privacy: Hygiene, Sex and Feelings in Setesdal 1769.

I perioden 23. juni til 19. august var det daglig fire åpne omvisninger på engelsk for publikum. Det dramapedagogiske formidlingsopplegget Extreme makeover ble gjennomført alle lørdager og søndager i samme periode. Folkemuseet har foruten Extreme makeover hatt tre andre oppsetninger, Takt & tone, Død og likferd og folkedansforestilling med til sammen 581 fremføringer.

Norsk Folkemuseums Dansegruppe hadde ved årets slutt 53 aktive dansere med barn fra 7-8 år i B2 og opp til 18 år i U. Dansepartiene har ukentlige øvelser. I løpet av året har Dansegruppen hatt 57 oppdrag, 35 for eksterne kunder og 22 oppdrag i regi av Norsk Folkemuseum.

I 2018 var det ca. 2 500 kostymeskipt fordelt på tunverter, omvisere, programdeltakere. Det ble gjort mer omfattende utbedringer på ferieskolekostymer til Ampiansbråten og Østerdal.

Forskning og kunnskapsformidling

Forskningen har i 2018 først og fremst vært knyttet til prosjektene TidsRom 1600-1914. Borgerskap og embetsstand, Finnmark 1956, DNT-hytta, Jæren 1910 og Fotohistorien 1940-2011 (et samarbeidsprosjekt mellom Preus museum, Norsk Teknisk Museum; Nasjonalbiblioteket og Norsk Folkemuseum med støtte fra Kulturrådet 2019-2021.)

Museets vitenskapelige personale er hovedsakelig involvert i disse større prosjektene samt flere mindre utstillings- og dokumentasjonsprosjekter. Dette samt en reduksjon i bemanningen de siste årene har gitt lite rom for vitenskapelig publisering. I 2018 er det publisert to fagfellevurderte arbeider i akkrediterte kanaler for vitenskapelig publisering, henholdsvis nivå 1, På høye heler i Amerika bok på PAX forlag av Siv Ringdal og nivå 2 A Wedding Service and transculturation: Chinese porcelain in Norway and the Danish Asian Company in China. Cultural History, Edinburgh University Press 2018 av Kari Telste. Museumsbulletinen utgis av Norsk Folkemuseums Venner i samarbeid med museet og omhandler ulike museumsprosjekter. I 2018 ble det utarbeidet fire temanummer, hvorav et dobbeltnummer.

Museet har også gitt ut boka Kinesisk porselen i Norge på 1700-tallet som er basert på Randi Marie Johannessens etterlatte manus, av Kari Telste og Marie F. Seim Museumsforlaget 2018. Museets årbok By og bygd 47 utkom i 2018 med fagfellevurderte artikler om immateriell kulturarv, redigert av Anne Kristin Moe, Thomas Walle og Terje Planke. I tillegg er det registrert tre vitenskapelige artikler uten fagfellevurdering, to andre faglige artikler og fire populærvitenskapelige artikler publisert av medarbeiderne i seksjonen. Mange ansatte formidler og markerer dessuten museets kompetanse utad på ulike andre måter.

I løpet av 2018 har de ansatte i formidlingsseksjonen holdt 5 foredrag, i bygningsantikvarisk seksjon 2 vitenskapelige foredrag, 4 foredrag og seminarinnlegg og 3 populærvitenskapelige foredrag. I kulturhistorisk seksjon 9 vitenskapelige foredrag og innlegg på konferanser og seminarer, 49 populærvitenskapelige foredrag, 56 bidrag til radio- og TV-programmer, tre undervisningsoppdrag i UoH-sektoren, to sensoroppdrag, ett oppdrag som medlem av vitenskapelig bedømmelseskomité og ett oppdrag som fagfelle for vitenskapelig tidsskrift. Flere ansatte hadde dessuten verv i faglige foreninger og/eller deltok i redaksjonelt arbeid med vitenskapelige og andre faglige publikasjoner utenfor museet. Seksjonen er også involvert i planlegging av utstilling knyttet til forskningsprosjektet Materializing Kinship ved Sosialantropologisk institutt UiO og i styringen av minneinnsamlingsprosjektet Minner.no.

Temporærutstillinger

I 2018 ble det vist tre temautstillinger Påskefortellinger, Selbuvotter og En julefortelling i Hallen og to mini-utstillinger i HotSpot-hjørnet Kinesisk porselen i Norge på 1700-tallet og På høye hæler i Amerika. I Stiftgårdspassasjen mot friluftsmuseet viser bilder fra feltarbeid i Finnmark. Avdeling Folkemuseet har også bistått i arbeidet med utstillingen Kronen på verket på Eidsvoll 1814, utstillinger i Kunststallen og Åpent Slott.

Forvaltning av friluftsmuseet

De større vedlikeholds-, oppførings- og istandsettelsesprosjektene i friluftsmuseet i 2018 omfattet oppføring av NF.291 Bolighus fra Olderfjord og NF.293 Låve fra Indre Billefjord. Hele fjøsdelen i låven ble laftet med nye materialer.

Deler av takflaten, drager, kors og utvendig sval på NF.181 Stavkirke fra Gol har blitt tjærebredd. På NF. 001/002 Kjellebergstuene er det blitt skiftet torvhald, og neverkanter og enkeltdeler er reparert. Eternittplatene på NF. 196 Skolestue fra Natås, NF.155 Loft fra Kilde og NF.159/160 Låve og fjøs fra Engen er sanert, og det er laget planer for istandsettelse av bygningene. Tomta for NF.110 kopi av smie fra vestre Borge er etablert, og bygningen er delvis oppført. NF.252 Tyrihanskiosken har blitt overflatebehandlet utvendig, og det er utført reparasjoner i tak og gesims. Deler av interiøret i vinmonopolutstillingen, kjøkkengulvet 1979-leiligheten i NF.234 Wessels-gate 15 er blitt overflatebehandlet, og det utvendige vedlikeholdsprosjektet er videreført. Tårnene på NF.196 Oscar IIs portal ble malt. Brodekket og rekkverket på låvebro til NF.54 Låve fra Elnan vestre er blitt skiftet ut. Det er blitt overført en rekke bygningsdeler til magasin.

Ettersyn og forebyggende vedlikehold har et betydelig fokus, og det er blitt gjennomført flere mindre tiltak som utskifting av torvhaldskroker, takslått og vindusreparasjoner. I denne sammenheng har implementering og bruk av programmet Primus-FDV i arbeidet vært viktig.

Kompetanseheving

Målrettet kompetanseheving og kunnskapsforvaltning er avgjørende for langsiktig forvaltning av bygningssamlingen. Norsk Folkemuseum er læringsarena for bachelorstudiet i tradisjonelt bygghåndverk ved NTNU. To av museets egne medarbeidere følger studiet og to eksterne studenter tar delvis praksisopplæringen ved museet. Oppføring av snekkersmia fra Borge er studieobjekt og blir gjennomført i studieperioden. To medarbeidere har gjennomført kurs i dendrokronologiske prøvetaking. Forprosjektet for Østlandstunet - TradLab TRE er videreført, og det er utarbeidet rapport vedrørende bruksendring av NF.241 Villa «Terningbekken» (Direktørboligen). Av eksterne oppdrag er det blant annet avholdt kurs i bindingsverk for Akershus bygningsvernsenter i forbindelse med oppføring av gjenreisningshuset fra Olderfjord. Ved Kjørbo gård i Sandvika har museet utført boreprøver og feltrapport i forbindelse med dendrokronologisk datering for oppdragsgiver Bærum kommune og Asker og Bærum historielag. Deltatt i forberedelse og gjennomføring av treff i Nordisk Tjæreforum.

Bååstede

Arbeidet med tilbakeføring av museets samiske samling til de samiske museene er videreført i 2018 og fordelingen av samlingen mellom Norsk Folkemuseum og de samiske museene i Bååstede-prosjektet er fullført. Det er enighet om at 1 600 gjenstander skal tilbakeføres til de samiske museene. Det er avholdt et kommisjonsmøte med alle mottakermuseene i Tromsø. De juridiske avtalene om overføring av eiendomsretten vil bli inngått i 2019.

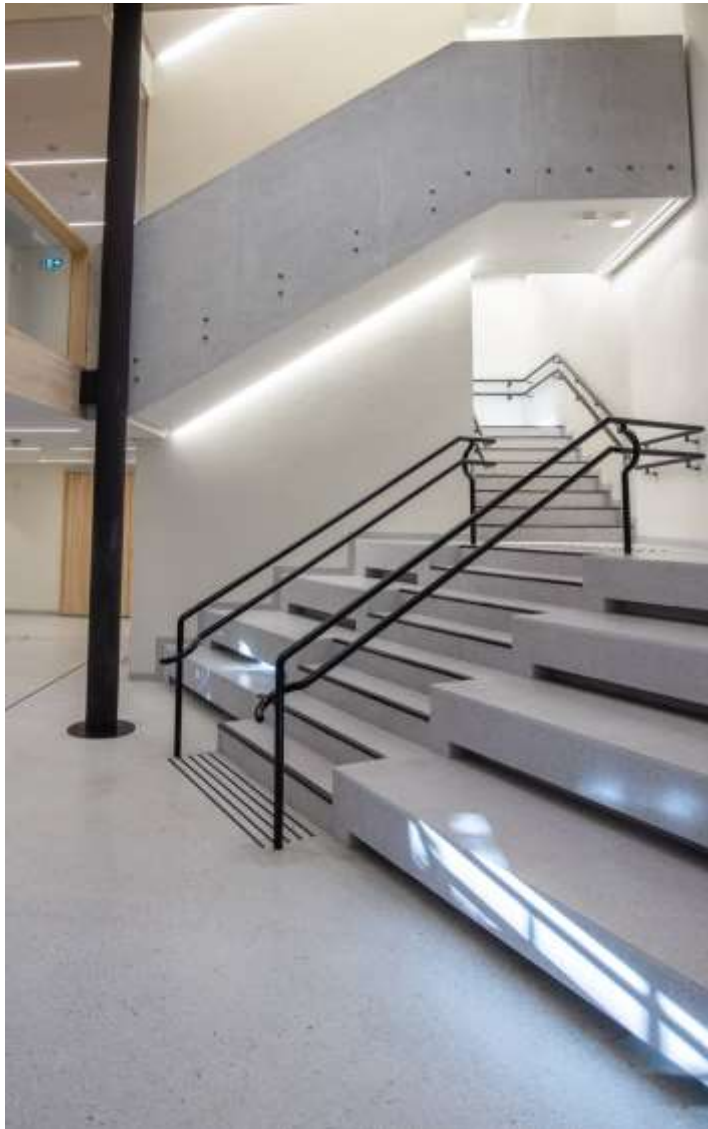
Bybygg

Den omfattende rehabiliteringen av Bybygg ble i hovedsak avsluttet. Riggarealet ble avviklet i mai, og i september ble bygget overtatt fra entreprenør. Jordvarmeanlegg og klimastyring er satt i drift. Det har vært gjennomført 8 prøvedriftsmøter og gitt opplæring i drift av de tekniske anleggene i forbindelse med at Folkemuseet har tatt over driften av bygget. Driftsavtaler med eksterne er inngått. Det er etablert rømnings-trapper, og ny heis er satt i drift. Med unntak av noe etterarbeid er alle overflater ferdigstilt. Taktil merking på gulv samt skilt er montert. I oktober startet arbeidet med restaurering av vinduene på sydfasaden, rehabilitering av den gamle hovedtrappen og støttemuren mot Torvet. I november ble den nye renholdsbasen og arkivet i underetasjen tatt i bruk.

Utstillingen TidsRom 1600-1914 - Borgerskap og embetsstand

Arbeidet med konservering, transport og montering av seks interiører har vært en omfattende oppgave gjennom hele året og arbeidet fortsetter i 2019. Bygging av tre store faste montre er nesten ferdigstilt, og prosjektering av øvrige montere og utstillingsbelysning pågår.

Gipstakene fra 1600-tallet er renset, kalking påbegynt, og en trehimling er montert. Nærmere 3000 gjenstander skal stilles ut i TidsRom. Gjenstandsutvalg er i hovedsak foretatt og gjenstandene revidert i løpet av 2018 og konservering av de utvalgte gjenstandene pågår kontinuerlig. Forskning og tekstproduksjon er også et pågående arbeid. Museet samarbeider med KulturIT om digital tekstformidling og har startet planlegging av produksjon av fire filmer i samarbeid med produksjonsselskap.

NYTT TRAPPELØP I BYBYGG / TIDSROM PÅ NORSK FOLKEMUSEUM BLE FERDIGSTILT 2018. FOTO: HAAKON HARRIS / NORSK FOLKEMUSEUM

FINNMARKSHUSENE VED NORSK FOLKEMUSEUM. FOTOGRAF: HAAKON HARRISS / NORSK FOLKEMUSEUM.

Finnmark 1956

Bolighus fra Olderfjord og fjøs fra Indre Billefjord er oppført og vil åpne i mai 2019. Den faste innredningen og elektriske installasjoner i bolighuset er langt på vei på plass. Malearbeidene ute og inne er snart ferdig. Tomta er ferdig opparbeidet og vil bli beplantet våren 2019. Folkemuseet har gjennomført feltarbeid i Finnmark som ledd i innredning og utstillingsproduksjon. Utstillingen i fjøset og innredning i bolighuset er godt i

gang, og gjenstander er valgt ut. Tekster til utstillingene i begge bygningene er ferdigskrevet, kvalitetssikret og er under oversettelse til engelsk, samisk og kvensk. Registrering av gjenstander og foto er godt i gang.

DNT-hytta

DNT-hytta Hovinkoia som ble oppført i 1937 av Den Norske Turistforening i Holeia på Ringerike, åpnet i Friluftsmuseet 17. februar 2018 og var en av markeringene av DNTs 150 års jubileum. I vinterferieuke var det aktiv formidling mot barn med DNT-frivillige og museumsvert. DNT-hytta ble holdt åpen og formidlet av frivillige fra DNT hver dag i perioden fra 23. juni til 1. september, samt de to første helgene i september. Forut for åpningen var uteområdet tilrettelagt, ny vei anlagt for å bedre tilgjengeligheten. I samarbeid med DNT er det anlagt stier og skilte. I 2019 vil DNT-hytta og uteområdet bli komplettert med oppføring av uthus. Minneinnsamlingen og dokumentasjonen Ung i fjellet ble gjennomført sommeren 2018 i samarbeid med DNT. Resultatet kan sees på www.minner.no. Samarbeidet med DNT om intervjuer av eldre hytteverter fortsetter. I tilknytning til DNT-hytta Hovinkoia undervisningsopplegget

Naturopplevelser for alle utviklet og målgruppen er 1.4 trinn. Undervisningsopplegget fokuserte på naturopplevelse, DNT, skogshyttetradisjoner og Peter Christen Asbjørnsens fortellinger fra skogen og marka. 227 personer deltok på dette tilbudet i 2018. Hovinkoia sto sentralt i vårprogrammet med åpning og vinterferiearrangement i februar og med hytta som sentralt åsted for Påskekrimmen som ble utviklet i samarbeid med Nils Nordberg.

DNT-HYTTA HOVINKOIA PÅ NORSK FOLKEMUSEUM ÅPNET I 2018. FOTO: HAAKON HARRISS / NORSK FOLKEMUSEUM

Jæren – kystkultur og migrasjon

En fornyelse av Jæren er under planlegging. Det er under 2018 gjennomført feltarbeid og innhentet interessant kildemateriale om huset og dets beboere. Materialet er under bearbeiding og gir ny kunnskap om huset og dets beboere.

Dagbladet

Norsk Folkemuseum har videreført samtalene med Fritt Ord, Nasjonalbiblioteket og Riksarkivet med sikte på en bevaring av Dagbladets Fakta- og bildearkiv.

MATKIN materialisering av slektskap

Norsk Folkemuseum deltar i forskningsprosjektet Materializing Kinship: Cycles of life at the Norwegian «hytte» som ser på norske hytter i et livssyklusperspektiv med fotodokumentasjon og utstilling. Prosjektet er finansiert av forskningsrådet og ledes av Sosialantropologisk institutt, Universitetet i Oslo ved professor Marianne Lien. Utstillingen åpner 4.april 2019.

Norsk Farmasihistorisk Museum

Museet som har 188 medlemmer har avholdt Farmasimuseets Dag i samarbeid med Norsk Folkemuseum. I løpet av året har 22 frivillige deltatt i 5 faglige arbeidsutvalg. Frivillige har vært vakter i farmasimuseet hver søndag mai-september og under julemarkedet og dessuten holdt omvisninger i museet på forespørsel.

Samlingsforvaltning har vært en prioritert oppgave for Farmasimuseet i 2018, og det ble registrert/revidert 1153 NFA gjenstander. 389 gjenstander er eldre inntak som er nyregistrert, 764 revidert. Farmasimuseet engasjerte egen fotograf som har vært knyttet til samlingsforvaltning. Det ble engasjert en bibliotekar i ett månedsverk for å arbeide spesielt med registrering og oppstilling av bøker og andre historiske dokumenter i Farmasimuseets bibliotek. Et viktig tilskudd til museets arkiv er Norsk Medisinaldepots råvarekartotek som viser innkjøp av råvarer fra 1958 til 2001. Bedriftens første analysejournal fra 1958 fulgte også med. Utstillingsutvalget har publisert to artikler i Museumsbulletinen.

Norsk Folkemuseums Venner

Norsk Folkemuseums Venner har nærmere 1617 medlemmer. Det arrangeres utflukter og medlemskvelder med foredrag for medlemmene av venneforeningen. Foreningen bidrar økonomisk til Norsk Folkemuseum ved gaver til samlingen, utstillingsprosjekter, til publikasjonene By og Bygd og Museumsbulletinen og ved at frivillige deltar i det løpende museumsarbeidet gjennom vedlikeholdsoppgaver i anlegget, samlingsforvaltning og vedlikehold av museets store kostymesamling.

Museumshåndverkerne

Tekstilarbeidere, pottemaker og sølvsmed har verksteder og lysstøperi på museet og bidrar således til å skape et levende museum for de besøkende og ivaretar og formidler håndverks-tradisjoner og selger sine produkter.

Norsk Maritimt Museum

2018 har både vært et krevende og et godt år for Norsk Maritimt Museum (NMM). Krevende særlig fordi museet på grunn av nedgang i marinarkeologiske oppdrag måtte nedbemanne med to faste stillinger. Men 2018 har også vært et godt år med framgang på mange områder. Museet har arbeidet aktivt med tiltak for å styrke egeninntjening og publikumstilbudet. Dette har resultert i en fin besøksøkning på 7 % til tross for rekordvarm sommer. Museet kan vise til gode forskningsresultater og aktiv forskningsformidling gjennom publikasjoner, foredrag og i media.

FRA PROSJEKTET UNDERWATER SURVEY OF THE SOUTH COAST OF NAXOS. FOTO: NORSK MARITIMT MUSEUM.

Et viktig fokus for NMM er hav, miljø og utfordringene vi som samfunn står ovenfor når det gjelder bærekraftig forvaltning av havet. Dette fokuset vil bli videreført som partner i Oslo miljøhovedstad 2019. Det er gjennom året arbeidet med inkluderingsprosjekt for ungdom som faller utenfor skolen og gjennomført seilingstokt for skadde veteraner. Å være et inkluderende museum er en viktig del av samfunnsoppdraget. NMM har samarbeidet nært med Kon-Tiki og Fram gjennom året. Det gjelder fellesbilletter, arrangementer og videreutvikling av Bygdøynes som besøksdestinasjon. Dette samarbeidet vil bli ytterligere styrket i 2019.

Forskning

Avdelingens ansatte har alene eller sammen med andre publisert fire fagfelleverderte artikler på nivå 1 i det norske akkrediteringsystemet for vitenskapelig publisering:

- Ahrens, S., Indgjerd, H., Kvalø, F., Tagonidou, E., Vangstad, H. 2018. «Undervannsarkeologiske registreringer av skipsvrak og havner på Naxos». *Klassisk Forum* 2017:2-2018:2, 53-62. Oslo: Norsk Klassisk Forbund.
- Brandl, M., M. M. Martinez, Chr. Hauenberger, P. Filzmoser, P. Nymoen, N. Mehler. 2018. "A multi-technique analytical approach to sourcing Scandinavian flint: Provenance of ballast flint from the shipwreck "Leirvigen 1", Norway". *PLOS ONE*, 08 Aug 2018. Public Library of Science.
- Leister, W., Tjøstheim, I., Norseng, P.G., Joryd, G., Bagle, E., Sletten, H.T. 2018. «Digital Storytelling and Engagement in Exhibitions about Shipping». *Norsk museumstidsskrift* vol. 4/2, 50-72. Oslo: Universitetsforlaget.
- Wong, M., Brandt, J. R., Ahrens, S. , Jaouen, K. , Bjørnstad, G. , Naumann, E., Wenn, C. C., Kiesewetter, H., Laforest, C., Hagelberg, E., Lam, V. C, Richards, M. 2018. «Pursuing Pilgrims: Isotopic Investigations of Roman and Byzantine Mobility at Hierapolis, Turkey». *Journal of Archaeological Science: Reports* 17, 520-528. Elsevier.

I tillegg er det publisert to andre vitenskapelige artikler uten fagfelleevaluering, 11 populærvitenskapelige artikler, to andre faglige artikler og 1 bokanmeldelse. Årboken Mennesket og havet inneholdt i 2018 ingen fagfellevurderte artikler, men to vitenskapelige arbeider og seks populærvitenskapelige artikler. I tillegg utgav Arkeologisk seksjon syv arkeologiske rapporter i museets rapportserie og ferdigstilte en rekke mindre rapporter.

En av de vitenskapelig ansatte i Forsknings- og utstillingsseksjonen har også i 2018 hatt 50% funksjon som forskningskoordinator for Stiftelsen Norsk Folkemuseum. Og en annen ansatt ved seksjonen konsentrerte i 2018 forskningsarbeidet sitt om en større vitenskapelig monografi om norske sjøfolk under og etter 1. verdenskrig som ventes å bli slutført i 2019. Prosjektet "Underwater survey of the South Coast of Naxos", som er blitt ledet fra avdelingen i samarbeid med Det norske instituttet i Athen og greske kulturminnemyndigheter, ble slutført og fikk mye internasjonal oppmerksomhet.

2. kvartal startet det internasjonale forskningsprosjektet «The Last Ice Age» opp. I tillegg til en doktorgradsstipendiat ved museet finansierer Norges forskningsråd fra 2018 en post doc-stipendiat hos vår norske samarbeidspartner Universitetet i Sørøst-Norge, to doktorgradsstudenter ved University of Hull, og fra 2019 også noen kortere engasjementsstillinger. I november 2018 var det oppstartkonferanse med stor deltagelse fra både fra norske og innenlandske samarbeidspartnere.

I løpet av 2018 innledet NMM et samarbeid med forskere ved Sosialantropologisk institutt ved Universitetet i Oslo om et stort internasjonalt forskningsprosjekt der, «Life Cycle of the Container Ship». Museets rolle vil først og fremst være knyttet til formidling av resultatene fra prosjektet. I tillegg har en rekke ansatte gjennom året holdt et stort antall innlegg på vitenskapelige konferanser i og utenfor Norge. Avdelingen stod for organiseringen av stiftelsens seminar under Forskningsdagene 2018. Flere ansatte hadde dessuten sensoroppdrag på ulike fagnivåer i universitets- og høyskolesektoren, og en ansatt i Forsknings- og utstillingsseksjonen hadde også i 2018 bistilling som professor ved Høyskolen (nå Universitetet) i Sørøst-Norge. Dessuten har flere ansatte markert fagmiljøet vårt utad gjennom en rekke populærvitenskapelige foredrag og innslag i media. NMM koordinerte også i 2018 Nasjonalt museumsnettverk for sjøfart. Nettverket er en god arena for avdelingens faglige kontakt med andre museer.

Formidling

Satsningsområdet for den yngste besøksgruppen var teaterstykket «Mellom jungel og hav – En stormende fortelling om Chieffen og Sally Jones». NMM opplevde stor suksess og gode besøkstall. Museet arbeidet aktivt med markedsføring gjennom sosiale medier og t-baneplakater. Det er inngått avtale med Åland Sjøfartsmuseum om at utstillingen blir permanent på museet. Dette er et stort løft for satsingen på barn og unge. Prosjektet «Å lære av hverandre og historien. Unge krefter i møte med kystkultur» ble igangsatt i 2018. Målgruppen er skoleungdom som står i fare for å falle ut av videregående opplæring. Mange elever har deltatt i arbeidsfellesskapet på museet og vært medansvarlige som mannskap på seilas med Vaaghals. Prosjektet fortsetter i 2019.

I samarbeid med Oslo kommune er det gjennomført skoleopplegg for Aktivitetsskolen. I sommerferien fikk 250 elever delta på heldagsopplegget «Sjøppel gjennom 1000 år».

TEATERFORESTILLINGER FOR BARN VED UTSTILLINGEN PÅ REISE MED CHIEFEN OG SALLY JONES HAR VÆRT EN STOR SUKSESS PÅ NORSK MARITIMT MUSEUM. FOTO: NORSK MARITIMT MUSEUM.

Året startet med gjennomføring av DKS og opplegget ved Fyrtårnet for skoleåret 2017/2018. Her var totalt 600 elever med på utendørs workshop om søppel i verdenshavene.

En av hovedsatsningene i 2018 var aktiviteter knyttet til utstillingen «Torpedert-Krigsseilere under første verdenskrig». Gjennom den Kulturelle skolesekken gjennomførte museet formidlingsopplegget «Krigsseiler 1918- soldat 2018». 600 skolelever fikk lære om hvordan soldater i nåtid opplevde krigen sammenliknet med krigsseilere under første verdenskrig. På laget hadde vi med en krigsveteran fra Libanon, som skildret krigshverdagen og konsekvenser i ettertid. 31. mai 2018 åpent utstillingen «Hvem rydder etter krigen?». I samarbeid med Norsk Folkehjelp satte utstillingen fokus på de enorme menneskelige og økonomiske omkostninger miner også har i dag.

Kulturetaten i Oslo kommune og båtbyggerverkstedet på museet har siden 2015 samarbeidet om å rekonstruere et arkeologisk båtfunn fra middelalderen, båtvraket Vaterland 1. Rekonstruksjonen av båten i full skala foregår i et telt i Middelalderparken. Formidling av båtbyggingen er en viktig del av prosjektet. Svært mange skoleelever i Oslo har fått ta del i formidlingstilbudet. Prosjektet er planlagt ferdigstilt våren 2019.

NMM har også i 2018 vært en aktuell og aktiv møtarena. Museet huset FNs havpanel som ledes av statsminister Erna Solberg. Deres møte med FNs generalsekretær Antonio Guterres ble avholdt på museet 19. juni. Det var pressekonferanse i Sentralhallen, og møte i museets utleielokale Røylen. Markeringen av Frigjørings- og veterandagen 8. mai foregikk i tradisjonelle former. Regjeringen var representert ved utenriksminister Ine Marie Eriksen Søreide og hovedtaler var Hans Herman Horn. Krigsseiler Jan August Ørner la ned krans på vegne av Krigsseilergruppen. KNM «Alta» lå til kai for anledningen og stilte med to æresvakter. Det Norske Sjømannskor underholdt. 23. september var det markering av jubileet for RS1 125 år med et utendørs arrangement i samarbeid med Colin Archer klubben og Redningselskapet. Arrangementet var godt besøkt med over 600 gjester. 23. september inviterte museet også til åpen dag om undervannsarkeologi i Ny-Hellesund. Arrangementet var en stor suksess og godt besøkt. 11. november var det markering av 100- årsdagen for slutten av 1. verdenskrig. Arrangementet var godt besøkt med livesending på sosiale medier, kulturelt innslag av «The Tommy Boys» og omvisning i utstillingen Torpedert.

NMM og «Svanen» deltok, i samarbeid med Kon-Tiki på Kulturnatt i Oslo 14. september. «Svanen» lå til ved festningskaia og bød på åpen skute, filmvisning av den originale Kon-Tiki filmen, shanties ved Det norske sjømannskor og Bernard Briis band spilte maritim blues inn i natten. «Svanen» har hatt en god seilingssesong med rekord i antall toktdøgn, med deltakelse av skoleklasser, foreninger og veteranseilas for SIOPS. «Svanen» var innom både Trondheim, Bergen og Kristiansand og det ble også arrangert åpent

FNS GENERALSEKRETÆR ANTONIO GUTERRES, STATSMINISTER ERNA SOLBERG OG BISTANDS- OG UTVIKLINGSMINISTER NIKOLAI ASTRUP MØTER BARN FRA BRYN SKOLE. ANLEDNINGEN VAR MØTE I FNS HAVPANEL 19. JUNI 2018. FOTO: NORSK MARITIMT MUSEUM

tokt, der de som ønsket kunne booke plass og være med som medseilere.

Som tidligere år har frivillige og de aktive medlemmene i venneforeningen gjort et uvurderlig innsats på mange områder av museets virksomhet. Hver søndag arrangeres Barnas Båtverksted på museet. Dette er en populær aktivitet for store og små.

Forvaltning

I 2018 ble det i arkeologisk seksjon behandlet 484 plan – og tiltakssaker, og gjennomført 49 registreringsoppdrag, 15 tilstandsregistreringer, og fem dispensasjonsbehandlinger fra kulturminneloven. Med funnmeldinger fra publikum og egne undersøkelser ble det til sammen registrert 64 nye kulturminnelokaliteter.

Arkeologisk seksjon har også fortsatt det omfattende etterarbeidet, konservering og rapportering etter de store prosjektene i Bjørvika. Det er gjennomført to sikringsundersøkelser, ved Mengshol i Mjøsa og Vågøy i Bamble. Vi har fortsatt vår samarbeid om verdiskapningsprosjekt i Agder, med en større undervannsarkeologisk undersøkelse i Ny-Hellesund. Museet har fulgt opp prosessen rundt den nye regionreformen tett. Det samme gjelder prosessen med endringer i dykkeforskriften fra Arbeidstilsynet. Høsten 2018 bevilget Norsk Kulturråd støtte til et digitaliserings-prosjekt, som skal heve kvaliteten på lagring og formidling av digitale arkeologiske data. Prosjektet skal gå over tre år.

Fornyng

Det er arbeidet med planer for videreutvikling av utstillingene. Museet har som mål å skaffe finansiering til et spektakulært forskningsskip for barn på øverste utstillingsplan. Her skal barn kunne kaste seg ut i lek i en magisk undervannsverden og studere mikroplast i mikroskop, lære om havets økosystemer og utvikle ideer om plastsøppel som ressurs.

ELLING UTVIK WAMMER VISER FRAM FUNN TIL INTERESSERTE BESØKENDE PÅ ÅPEN DAG I NY-HELLESUND 23. SEPTEMBER 2018. FOTO: NORSK MARITIMT MUSEUM

utviklet et oppdatert skiltprogram ute og inne med oppgradert grafisk profil, og området rundt kafé, butikk og resepsjon er gjort mer fleksible. Det ble også gjort forbedringer og tilpasninger i Fjordterrassen, blant annet oppgradering av det elektriske anlegget og nye helårs utemøbler. I 2018 var omsetningen i besøkssenteret stabil gjennom hele året fram til høsten, til tross for en rekordvarm sommer.

Ibsenmuseet

Ibsenmuseet har som hovedoppgave å forvalte minnene etter Henrik Ibsen, formidle dikterens liv, ideer og diktning gjennom omvisninger, foredrag, utstillinger og egne publiseringer til et bredt internasjonalt publikum. Skoleundervisning er et prioritert satsingsområde. I tillegg til å ha mottatt Trip Advisors Fortreffelighetsbevis fem år på rad, mottok Ibsenmuseet i 2018 også utmerkelsen Certificate of Excellence.

Ved siden av sin ordinære virksomhet har museet begynt arbeidet med å videreutvikle planene om å utvide museet med en teaterscene og med teaterhistorisk utstilling. Dette arbeidet skjer i nært samarbeid med gårdeier og Nationaltheatret. Utvidelsen innebærer at museet må stenge fra årsskiftet 2018/2019. Randi Eek Thorsen er engasjert som prosjektleder.

Den forestående utbyggingen førte til at ferdigstilling av leiligheten med montering av den kombinerte ved- og gasskomfyren og oppsett av fliser i Ibsens kjøkken ble satt på vent. Likeledes ble innredning av pikeværelset stilt i bero etter værelset var malt og de indre vindusrammene montert. Arbeidet med sikring av Ibsenmuseet ble ferdigstilt. Sikringstiltakene er finansiert av Norsk Kulturråd og UNI.

NICOLAY LANGE-NILSEN SOM HENRIK IBSEN I NÅR DEN DØDE VÅGNER. BERGLJOT GEIST / IBSEN MUSEET

Utstillinger og formidling

Ibsenmuseet hadde en gledelig økning av besøkende med 16 957(15 503 i 2017). Størst besøk var det i august-oktober. Gjennom daglig formidling, intervjuer i media og konsulentvirksomhet søkes det å skape engasjement for forfattergjerningen. I samarbeid med Geria har museet under året videreført tilbudet for demente, Møte med minner. Utstillingen Hemmeligheten bak Peer Gynt, laget i samarbeid med programskaper Ninja Benneche og NRK TV, åpnet 8. mars. Utstillingen Mestermøte – Munch og Ibsen ble vist i tredje etasje.

BEATHE GILLEBO SPILTE UTDRAG FRA ULIKE IBSEN-STYKKER I FORBINDELSE MED OMVISNINGER VED IBSEN-MUSEET UNDER OSLO KULTURNATT. FOTOGRAF: BERGLJOT GEIST / IBSEN-MUSEET

Det er under året lagt vekt på oppdatering av Ibsenmuseets sider på sosiale medier. Ibsenmuseet har i samarbeid med Dokumentasjonsavdelingen laget en serie podcast under tittelen Ibsens salong. Så langt er det lagt ut fem programmer med Jørgen Haave, Telemark museum, Therese Strupstad Hagen og Vivian Stølen, Grimstad bys museer, Erik Henning Edvardsen, Ibsenmuseet, Geir Thomas Risåsen, Norsk Folkemuseum og Mariann Hole, Nationaltheatret. I forbindelse med årets Ibsenfestival ble det holdt fire foredrag med Ibsen i utlandet som samlende tema, Ibsen i Kina ved teaterdirektør Agnete Haaland, Den Nationale Scene, Ibsen i Tyskland ved seniorforsker Jens-Morten Hanssen, Nasjonalbiblioteket, Ibsen i Italia ved museumsleder Erik Henning Edvardsen, Ibsenmuseet og Hemmeligheten bak Peer Gynt ved programskaper Ninja Benneche, NRK TV. Ibsenmuseet deltok også i arrangementene Turist i egen by og Kulturnatt.

Fellesavdelinger

Dokumentasjonsavdelingen

Drift

Dokumentasjonsavdelingens hovedoppgave i 2018 har primært handlet om drift, dokumentasjon, forvaltning, formidling og utvikling av museenes samlinger. Utover vanlig aktivitet med inn- og utlån på avdelingens to biblioteker har man jobbet med å rydde og merke bøker, følge opp restanser i forhold til registrering, klassifisering og katalogisering av boksamlinger i hele stiftelsen. Biblioteket ved Norsk Folkemuseum var stengt i deler av året grunnet vakanse, men ble åpnet etter ansettelse av ny bibliotekar. Arbeid med registrering av boksamlinger på Eidsvoll 1814 og Ibsen-museet er også tatt opp igjen, og vil fortsette i 2019.

På arkivet har avdelingen jobbet med

ordning og registrering av restanser, revisjon, publisering av arkiver på arkivportalen, administrasjon av rettigheter og avtaler og korrekturlesing av katalogopplysninger. Det er også gjennomført flytting av det historiske arkivet ved Norsk Folkemuseum fra midlertidig lokale til nye arkivlokaler og startet en omfattende ompakningsprosess som beregnes ferdigstilt 2019. Man har også besvart interne og eksterne henvendelser og tatt imot lesesalsbesøk.

Arbeidet med skanning og registrering av eldre spørrelistesvar fra NEG i elektronisk arkiv har hovedsakelig vært utført ved etterspørsel fra besøkere. Arkivprogrammet P360 ble oppgradert til siste versjon, forøvrig har vanlig support, opplæring og vedlikehold av databasen vært den viktigste oppgaven med elektronisk arkiv. I tillegg til videre teknisk utvikling av nettstedet minner.no har avdelingen jobbet med planlegging og gjennomføring av fire minneinnsamlinger.

I tillegg til generell drift, oppdateringer, korrigeringer og feilrettinger i katalogen, har avdelingen besvart eksterne og interne henvendelser om samlingene og katalogen. Henvendelser og kommentarer på DigitaltMuseum.no behandles kontinuerlig. Det har vært gitt kontinuerlig opplæring og support i Primus for ansatte i hele stiftelsen.

Avdelingens fotoarkivarer har jobbet med digitalisering av fotosamlingen og katalogisering. Et stort prosjekt har vært pakking, registrering, avfotografering og flytting av albumsamlingen ved NMM. Man har også utredet magasinforholdene for fotosamlingene ved Bogstad Gård. På denne bakgrunn ble det besluttet å ordne, pakke og flytte materialet til Norsk Folkemuseum med gjennomføring i 2019.

Bildebyrået har hatt normal drift med interne og eksterne bestillinger, skanning, reprofotografering/digitalisering og printing av bilder til kunder. Man har også i løpet av året fastsatt nye priser for fototjenester som blir innført fra 1. jan 2019.

MUSEUMSFOTOGRAF HAAKON HARRIS SETTER OPP GJENSTAND FOR AVFOTOGRAFERING PÅ NORSK FOLKEMUSEUM. FOTO: STIAN NYBRU / NORSK FOLKEMUSEUM

Museets fotografer har jobbet med gjenstandsfotografering og dokumentasjon i forbindelse med ulike interne og eksterne arrangementer og prosjekter. Avdelingen har i 2018 bidratt med innsamling, research og produksjon av bilder og tekst til mange prosjekter i stiftelsen, så som Båthallen, TidsRom, DNT-hytta og Finnmark 1956. Flere i avdelingen har også deltatt i eksterne forskningsprosjekter, holdt innlegg på konferanser, holdt gjesteforelesninger og bidratt med forskning til interne og eksterne prosjekter.

Avdelingen har jobbet med flere søknader til kulturrådets museumsprogrammer. I samarbeid med arkeologisk seksjon på NMM har avdelingen utført kartlegging, søkt og fått bevilget midler til det treårige prosjektet Fra felt til fil til folk. Datasamling og dataflyt i museer som samler og formidler kompleks digital informasjon. Prosjektet ble startet opp i desember 2018. Avdelingen har også bidratt til søknad for prosjektet Minner – samlingssted for samtidsdokumentasjon i samarbeid med Samtidsnett og tolv andre konsoliderte museer. Dokumentasjonsavdelingen vil stille med prosjektleder for et treårig prosjekt.

Avdelingen er også prosjektdeltaker i Norsk fotohistorie 9. april 1940 til 22. juli 2011 i samarbeid med Preus Museum som også fått bevilgede midler til treårig prosjekt. Dette startet opp i 2018 med forberedelser til innsamling og intervjuer av fotografer gjennom minner.no.

Fornyning

Avdelingen har fortsatt arbeidet med å utvikle avdelingen som fellesavdeling og som ressurs for hele stiftelsen. Avdelingens arbeid med implementering av ny samlingsforvaltningsplan har bidratt til å tydeliggjøre avdelingens rolle som fellesavdeling. Avdelingsleder gjennomførte en evalueringsundersøkelse blant alle ansatte i stiftelsen i etterkant av implementeringen, og resultatene vil bli presentert i løpet av tidlig vår 2019. Ansatte ved avdelingen deltok i stiftelsens medarbeiderundersøkelse mars 2018. Som konsekvens av dette gjennomførte avdelingen en workshop i juni 2018 for å gå igjennom resultatene. Avdelingen hadde svært gode resultater på områder som medarbeiderskap og meningsfullt arbeid, men litt lavere på rolleklarhet og internkommunikasjon. Disse ble utpekt som utviklingsområder. Det ble i felleskap utviklet en handlingsplan for hvordan avdelingen skal jobbe med utviklingsområdene i 2019. Avdelingen har som følge av dette også nedsatt to nye arbeidsgrupper, fotogruppen og arkivgruppen. Formålet med disse gruppene er å få bedre intern kommunikasjon, og bedre samarbeid på tvers av arbeidssted. Avdelingen har i

MARIA CARLSSON SITTEDE UTENFOR PATCHELLHYTTA. BILDET ER TATT I FORBINDELSE MED PROSJEKTET UNG I FJELLET I SAMARBEID MED DNT. FOTO: ÅSHILD EIKEMO LUNDH

samarbeid med Økonomi- og administrasjonsavdelingen jobbet med forbedring og oppdatering av stiftelsens intranett.

Prosjekter

Avdelingen har i samarbeid med Ibsen-museet produsert og publisert totalt 6 episoder av podcasten Ibsens salong med 786 unike avspillinger. Arbeidet vil bli videreført i 2019. Flere i avdelingen har vært involvert i stiftelsens arbeid med innføring av nye personvernbestemmelser (GDPR), hvor arkivar har hatt koordineringsansvar i samarbeid med en arbeidsgruppe. Det gjenstår noe arbeid i samarbeid med jurist, men beregnes ferdigstillelse i løpet av 2019. Det har vært utarbeidet fire nye spørrelister gjennom NEG. Disse er publisert på minner.no. Det gjelder NEG 262 Å gå julebukk, NEG 263 Klimaendringer, NEG 264 Ung i fjellet og NEG 265 Hvor kommer du fra? Det er også utført teknisk videreutvikling av minner.no i samarbeid med Nordiska Museet og KulturIT. Avdelingen har også jobbet med opplæring i bruken av minner.no som verktøy for arenaene i stiftelsen.

Avdelingen har forsket på temaet Barn i begravelser, hvilket resulterte i en artikkel i tidsskriftet Syn og Segn. Den har også vært deltaker i prosjektet Krafttak for munnleg historie i Noreg sammen med stiftelsen Memoar, Norsk Folkeminnnesamling og Landslaget for lokalhistorie. Avdelingen har også bidratt med forskning og artikler til antologiprojektet «Bilder og selvbilder», om portretter og fotografisk representasjon.

Organisering

I løpet av 2018 har det vært noen organisatoriske endringer i avdelingen. Midlertidig bibliotekar som var ansatt for å ordne biblioteket til Farmasihistorisk museum avsluttet sitt engasjement i februar 2018. Ny bibliotekar startet sitt arbeid i avdelingen våren 2018. Stilling som fotoarkivar har under året vært utlånt til Kulturhistorisk seksjon, Norsk Folkemuseum. Stillingen har ikke vært vikariert. Prosjektmedarbeider i NEG var ansatt i perioden 12.02.18-31.08.18 og arbeidet med prosjektet Fra folk til arkiv – fra arkiv til folk. Avdelingen har gjennom året jobbet tett med oppfølging og opplæring av frivillige. De frivilliges arbeid er svært viktig for forvaltning og formidling av samlingene.

Konserveringsavdelingen

Organisering

Konserveringsavdelingen er en fellesavdeling i Stiftelsen Norsk Folkemuseum med ansvar for at det konserveringsfaglige arbeidet i alle stiftelsens enheter utføres i samsvar med felles rutiner. Ut fra de ulike avdelingenes årsplaner lager konservering en prioritert plan for året. Stiftelsens hovedprosjekter er styrende for avdelingens planer. Avdelingen har 9 faste årsverk og i 2018 hadde vi støtte av flere prosjektansatte til sammen 8 årsverk fordelt på

ARBEID MED INTERIØRER FOR UTSTILLINGEN TIDSRUM SOM ÅPNER PÅ NORSK FOLKEMUSEUM I 2020. FOTO: HAAKON HARRIS / NORSK FOLKEMUSEUM

ulike prosjekter. Avdelingens hovedsatsning har vært støtte til rehabilitering av Bybygg med utstillingen Tidsrom, Finnmark 1956 – Gjenreisingshus og Båthallen. Dette målet har konserveringen nådd innenfor de rammer som har vært gitt. Konserveringsavdelingen deltar også i Bååstede-prosjektet og denne delen av prosjektet slutføres i 2019. Avdelingen har også fremmet kompetanseheving internt i stiftelsen, delt av sin erfaring og bidratt med undervisning i ulike museumsutdanninger og gitt faglig støtte til institusjoner i Norge og utlandet.

Konserveringsavdelingen har tilrettelagt for at samlingene skal være tilgjengelige også på magasin gjennom tilbudet besøk til samlingen. Målet om vitenskapelig konserveringsfaglig forskning er ikke nådd og overføring av gjenstander til fjernmagasin er heller ikke ferdigstilt grunnet manglende kapasitet. Magasinering av giftstoffer i samlingen er likeledes ikke slutført. Dette skyldes først og fremst manglende kapasitet grunnet vakanse og høyt arbeidstrykk. Hovedoppgaven til konserveringen er å bevare gjenstandssamlingene best mulig innenfor stiftelsens og ICOMS regelverk. Dette gjøres primært gjennom forebyggende tiltak ved blant annet å tilrettelegge oppbevaringsforhold i utstillinger og magasin. Forebyggende konservering er bla. å beskytte gjenstandene mot skadelig lys og klima, muggsopp, skadedyr og feil håndtering. Vi har ansvar for å ha høy kompetanse på oppbevaring av kjemikalier til bruk i arbeidet, pesticider i samlingen og restverdiredning. For å bedre vår kunnskap om pesticider har vi i samarbeid med bedriftslege Stamina – om helseundersøkelse i forbindelse med biocidbelastning. Konserveringen bidrar også inn i RVR beredskapssamarbeid Oslo –og Akershus

FØR OG UNDER KONSERVERING AV DOBBELTPORTRETT FRA RIKSSALEN, EIDSVOLLSBYGNINGEN FOTO: NIELS GERHARD JOHANSEN / NORSK FOLKEMUSEUM

Hovedprosjektene ved konserveringen i 2018 var konservering av gjenstander og interiører, utstillingsplanlegging med prosjektlederne for Bybygg, Tidsrom, Båthall og Finnmark, vurdering og godkjenning av utstillings- og byggemateriale, tilrettelegging av gjenstander for gjenstandsutvalg, konservering og montering av interiører.

Diverse konserveringsoppgaver/revisjon Eidsvoll og Bogstad er utført. Ulike utlån er fulgt opp. Konserveringsavdelingen har ved hjelp av en prosjektansatt fortsatt arbeidet med den samiske samlingen og rensset og klargjort gjenstander for tilbakeføring. Konserveringsavdelingen har også i 2018 fulgt opp forvaltningen av friluftsmuseet. Avdelingen har bidratt med flytting av gjenstander i forbindelse med kakling/reparasjoner etter flomskader på vegger i Norsk Kirkekunst og planlagt og startet tømning av Henrik Ibsens leilighet i forbindelse med utbyggingen av Ibsenmuseet.

RENSING AV GIPSTAKET «DE 4 VERDENSDALER», DATERT 1662, INNFOR UTSTILLINGEN TIDSRUM PÅ NORSK FOLKEMUSEUM. FOTO: LINDA MOE / NORSK FOLKEMUSEUM

Forvaltningen av Sentralmagasinet har hatt redusert kapasitet på grunn av vakanse i stillingen som magasinforvalter i 2018. Uavhengig av dette har det kontinuerlig foregått magasinering med fast plassering og uttak til besøk/utlån. Magasinet har hatt 40 eksterne besøk og 250 gjenstander er tatt ut av magasin/utstillinger for studier. Bååstede-prosjektet har medført jevnlig besøk i hele 2018. I 2018 har 6698 objekter fått ny fast plassering i magasin/permanent utstilling i Stiftelsen. 21 utlån er administrert i 2018, 12 er forlengelse av gamle utlån, 7 kortidsutlån tilbakelevert.

Sikkerhets- og driftsavdelingen

Sikkerhets- og driftsavdelingen har i 2018 koordinert og utarbeidet en overordnet vedlikeholdsplan for eksisterende bygningsmasse og bygningstekniske systemer på NMM, Folkemuseet og Bogstad gård. Vedlikeholdsplanen er presentert for styret. Avdelingen har vært mye involvert i ferdigstilling og overtakelse av Bybygg, og fortsetter arbeidet med oppgradering av de elektriske anleggene både på Folkemuseet og NMM. Dette arbeidet fortsetter i 2019. Toalettene på Festplassen i Folkemuseet er renoverert utvendig i 2018. Avdelingen gir praktisk logistikkstøtte til alle publikumsarrangementer på Folkemuseet.

Drift

I 2018 har avdelingen totalt hatt 24 måneders langtidssykemelding på 3 personer i avdelingen. Dette er personer med lang erfaring på Folkemuseet og Norsk Maritimt Museum. Disse har vært erstattet med vikar.

Innen sikkerhet har avdelingen bistått arbeidet med utarbeidelse og oppdatering av sikringsplaner for alle besøksenhetene i stiftelsen. Dette arbeidet fortsetter i 2019. Felles sikkerhetsmøter for de som har det daglige sikkerhetsansvaret gjennomføres hvert kvartal for hele stiftelsen.

Sikkerhets- og driftsavdelingen samarbeider med Konserveringsavdelingen for å få på plass en beredskapsordning for alle museene i Oslo-området med tanke på å utnytte ressursene best mulig ved en ulykke eller hendelse som kan skade museumsbygg og museumsgjenstander. Dette gjøres i nært samarbeid med Oslo Brann og Redningsetat.

Driften på Norsk Maritimt Museum er mye preget av manglende vedlikehold over lang tid og gamle tekniske systemer som har gått langt ut over sin forventede levealder. Det innebærer mye ad hoc-oppgaver på drift for å holde bygget varmt og de tekniske systemene i drift for den daglig aktivitet til de ansatte og besøkende. Drift har flere oppgaver knyttet til arrangementer for publikum og leietakere med rigging og transport av utstyr før og etter arrangementene. Det er gjennomført 2 dugnader på NMM med opprydding og kasting av unødvendig materialer.

Prosjekter

Sikkerhets- og driftsavdelingen har renoverert toalettene på Festplassen og har ansvaret for restaurering av vinduene i Bybygg i forbindelse med ferdigstillingen av prosjekt «Tidsrom». I tillegg er oppgraderingen av det elektriske anlegget på NMM og Folkemuseet videreført i 2018. Renovering av «Eliasrommet» på NMM ble startet opp i 2018.

Økonomi- og administrasjonsavdelingen

Sammendrag

Avdelingen har ansvar for regnskap, økonomistyring, lønn, HR og andre administrative oppgaver for hele stiftelsen. Dette inkluderer blant annet elektronisk tidsregistrering (som danner grunnlag for lønnsutbetalinger), personaloppfølging, HMS, sykefraværsoppfølging og andre personaladministrative oppgaver. Avdelingen har også ansvar for kafeer og butikker ved besøksenhetene på Bygdøy og bidrar til utvikling av den overordnede forretningsmessige driften i stiftelsen. Avdelingen har også ansvar for forberedelse og utsending av saker til styret, samt telefoni og forsikringer mv.

Norsk Folkemuseum yter bistand til Norsk Folkemuseums Venneforening (NFV), Norsk Maritimt Museums Venner, Bogstad Gårds Venneforening og til organisasjonen Norsk Farmasihistorisk Museum med medlemsoppfølging, regnskapsføring, bistand ved styremøter og arrangementer samt utsending av medlemsbladet Museumsbulletinen. I tillegg føres det regnskap for Musehuset barnehage.

Administrasjonsavdelingen ansvar for IT-driften for alle museets enheter. Den daglige driften ivaretas av MuseumsIT AS som fungerer som museets interne IT-avdeling. Med mange lokasjoner og omfattende bruk av IT i arbeidet, er driften omfattende og krever god oppfølging. Det er viktig å sikre stabil drift og effektive løsninger. Stiftelsen har avtale med Loomis vedr. kontanthåndtering og benytter Visma Business, Huldt & Lillevik og WinTid.

HR

HR har hovedansvar for utforming og daglig oppfølging av personalarbeidet i stiftelsen. Stiftelsen har i gjennomsnitt hatt 225 årsverk i 2018. I løpet av 2018 har det blitt utarbeidet ny elektronisk personalhåndbok. Oppgradering av HMS håndbok er også under arbeid. I 2018 har det vært gjennomført medarbeiderundersøkelse i samarbeid med Stamina. Denne undersøkelsen er fulgt opp med seminar for alle ansatte for å forebygge mobbing og trakassering. Det er nulltoleranse for mobbing og trakassering i stiftelsen Norsk Folkemuseum. I tillegg til seminaret, er resultatene av undersøkelsen gjennomgått avdelingsvis. Alle avdelingene har utformet egne oppfølgingspunkter.

En viktig oppgave for HR, er deltagelse i ansettelsesprosesser for hele stiftelsen. En annen viktig oppgave er oppfølging av sykefraværet. Styret og AMU blir holdt løpende orientert om utviklingen i sykefraværet gjennom året. Sykefraværet for 2018 som helhet var på 6 % mens for 2017 var fraværet på 5,8 %. Sykefraværet har således holdt seg stabilt de to siste årene.

Norsk Folkemuseum har vært IA-bedrift, og det er utarbeidet delmål for alle områdene innen avtalens virkeområde. Stiftelsen har et arbeidsmiljøutvalg (AMU) med seks medlemmer. Direktør, personalkonsulent og seksjonsleder for Bygningsantikvarisk seksjon møter fra ledelsens side, mens hovedverneombudet og to verneombud møter fra de ansatte. I tillegg deltar de øvrige 3 verneombudene på møtene som observatører. Utvalget har hatt fire møter i 2018.

Direktør og seniorrådgiver har hatt regelmessige møter gjennom hele året med de tillitsvalgte fra de tre fagforeningene som har forhandlingsrett. Det legges stor vekt på å ha et nært og godt samarbeid med de ansattes organisasjoner og deres tillitsvalgte.

Økonomi og regnskap

Regnskaps- og økonomifunksjonen utføres samlet for hele stiftelsen, med føring av regnskap, oppfølging, kontroll og rapportering. Arbeidet skjer i tett samarbeid med de ulike avdelingene, og det legges stor vekt på å bidra til at stiftelsens arbeid og midler skal utvikles og forvaltes på en best mulig måte. Det gjennomføres månedlig resultatoppfølging. I tillegg legges det stor vekt på økonomisk oppfølging og kontroll av prosjektporteføljen. Også i 2018 er det arbeidet med å fornye og effektivisere regnskapsarbeidet. Det legges vekt på forenkling med automatisering og kvalitetssikring av prosesser.

Kafévirksomhet på Norsk Folkemuseum, Bygdøy og Norsk Maritimt Museum

Kafedriften på Norsk Folkemuseum og Norsk Maritimt Museum er samordnet, ved at Arkadia har det fulle ansvaret for all kafedrift ved begge museene. Kafedriften ved de 2 museene kan de siste årene vise til økende omsetning og en forbedring av resultatet. Besøksnedgangen i sommer har gitt noe lavere omsetning enn budsjettet i 2018. Museene får jevnt over gode tilbakemeldinger fra publikum, og serveringsvirksomheten er en stadig viktigere del av totalopplevelsen for våre gjester. Arkadia har også i 2018 hatt ansvaret for kafeen på Oscarshall i sommersesongen, etter avtale med Det kongelige slott.

Butikkvirksomhet ved Norsk Folkemuseum, Bygdøy og Norsk Maritimt Museum.

Butikkene har hatt en stabil utvikling i løpet av 2018 med tilnærmet samme omsetningsnivå som i 2017.